יודישע מעלאדיען

אדער

פאלקס לידער

ווילנא

שנת תרמ"ז לפ"ק

Б—ка вил. отд.

ш

п

№

Б—ка вил. отд. „О. Р. Пр. м. Е. въ Р."
969/
шк III
п- 10
№ 30
Отд. I
9.
Библіотека
ВИЛЕНСКАГО ...НІЯ
О-ва ...
ме...

11 185

יוּדִישֶׁע מֶעלָאדִיֶען

אָדֶער

פָאלְקְס לִיֶעדֶער

1924

פערפאסט פון

ר׳ ש״י קאטצענעללענבאגען.

אויסנֶעוויילְטֶע לִיֶעדֶער. קוּפְּלֶעטֶען אוּנ פַאבָעלֶן פוּן זַיינֶע פֶערְפַאסְטֶע מְהֶעאַטֶערְשְׁטִיק: „ר׳ ש״י“. „אֶלְחָנָן“. „דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד“. „יְהוּדִית“. „דֶער פַיינֶער קַבְּצָן“. „אַ שֵׁיינֶער מַשָׂא וּמַתָּן“. „קאמְלֶעט פְּרִינְץ גְנִילָאפְּיַאטְסְקִי“ אוּנ אַנְדֶערֶע מֶעהְר.

ווילנא

שנת תרמ״ז לפ״ק

Дозволено цензурою. — Кіевъ, 19 Августа 1886 г.

ЕВРЕЙСКІЯ МЕЛОДІИ

или

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ.

сочиненіе

РАШИ КАЦЕНЕЛЕНБОГЕНА.

ВИЛЬНА

ТИПОГРАФІЯ А. Г. КАЦЕНЕЛЕНБОГЕНА.

Нѣмецкая ул. № 379—20.

1887.

pel. 1914 г. ...сей Гир...
Но...

יודישע מעלאָדיען

אָדער

פאָלקס ליעדער

אינהאלט

№		זייטע
1	אַנְשְׁטָאט אַ פָּארְרֵיידָע	VIII
2	נָאךְ הֵיינֶע	XI
3	דֶער אוּנְפַארְבְּרֶענְטֶער דָארְן	1
4	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל	4
5	דֶער עַמּוּד אֵשׁ	8
6	דָאס גִיבֶּעט פוּן זַארַא	10
7	דָאס גִיבֶּעט פוּן אֶלְחָנָן	11
8	דָאס שְׁמֶערְצְלִיעֶד (דֶער פַיינֶער ־קָרְבָּן)	13
9	דָאס שַׁדְכָן לִיעֶד (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	14
10	לִיעֶד פוּן דֶעם קֶערְבֶּעל (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	15
11	דָאס ט"ו כִּסְלֵו לִיעֶד (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	17
12	דָאס תּוֹרָה לִיעֶד (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	19
13	דָאס טְרִיוּמְף לִיעֶד (יְהוּדִית) נָאךְ דֶער שִׁירָה פוּן דְבוֹרָה	21
14	דָאס פַאנַאטִישֶׁע לִיעֶד (הַמְלֶעט. פְּרִינְץ גִילָאפִּיאַטְסְקִי)	24

№		זייטע
15	דָאס וַויין לִיעֶד	26
16	דָאס שַׁאחְרַייעֶן לִיעֶד (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	27
17	לִיעֶד פוּן דֶעם שְׁטֶעקֶען (דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)	31
18	דָאס יַאכְט לִיעֶד	34
19	דָאס רַייטֶער לִיעֶד (ר. ש. י.)	35
20	עֶרְצֵיילוּנְג (ר. ש. י.)	36
21	בֵּיינְקוּנְגְם לִיעֶד (ר. ש. י.)	38
22	דֶער אֶבְיוֹן (דֶער פֵיינֶער קַבְּצָן)	39
23	דָאס יוּדֶעל (דֶער פֵיינֶער קַבְּצָן)	41
24	זְמִירוֹת (אֶלְחָנָן) אִיבֶּערְזֶעטְצְט בָּרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן	44
25	דָאס לוּסְטִיג לֶעבֶּען פוּן דִיא פַארְצַייטִיגֶע פְּרִיצִים	47
26	מַה יָפִית	49
27	עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל (אֶלְחָנָן)	51
28	דָאס פֶערְצְוֵוייפְלוּנְגְם לִיעֶד	53
29	דָאס לִיעֶד פוּן דֶעם קְלוֹיזְנֶער	55
30	דָאס קְלַאגֶע לִיעֶד (הֶסְפֵּד) אוֹיף דָאס יוּדִישֶׁע טְהֶעאַטֶער	57
31	אַ בְּרָכָה מַאכֶען שֶׁהֶחֱיָנוּ	60
32	הֶבֶל הֲבָלִים	63

№
33 דאָס מַשָׂא וּמַתָּן
34 אין אַלְץ איז שוּלְדִיג נָאר דֶער יוּד
35 אַבְּשִׁידְס לִיעֶד
36 דֶער פָּאגְרָאם
37 דֶער זַאק (קְרִילָאוו) *)
38 דֶער גְבִיר אוּנ דֶער שוּסְטֶער (קְרִילָאוו)

*) דֶער זַאק. אוּנְד דֶער גְבִיר אוּנְד דֶער שוּסְטֶער. צוּם פְּרָאבֶּע אִיבֶּערְזֶעטְצְט.

אַנשטאָט אַ פֿאָררעדע.

אָ. יודען. יודען! איהר ווייסט. פאר וואס משיח קומט ניט אַזוי לאנג?.. נײן?.. איהר ווייסט ניט?.. ט וועל איך אייך זאָגען. אונזער הייליגע גמרא זאָגט. „האומר דבר בשם אומרו. מביא גאולה לעולם“. דאָס הייסט. ווען איינער זאָגט אַ זאַך אין דעם נאָמען פון יענעם מענשען. וואס האט דיא זאַך געזאָגט. אָדער וואס האָט דיא זאַך אויסגעקלערט. ברייננגט ער דיא גאולה (משיח'ן) אויף דער וועלט. נאַר, אַזוי וויא אויף דער היינטיגער וועלט געפינען זיך אַזעלכע פיינע מענשען. וואס דרוקען פרעמדע ווערק אונ גיבען זייא אַרויס פאר זייער אייגענע. דעריבער קען נאָך דעם מאמר פון דער גמרא. משיח ניט קומען. איהר מיינט אפשר. ליבע ברידער. אַז איך טרייב רכילות. לשון הרע. לצנות קאַטאָוועס? נײן. חלעבען נײן. אט הערט אויס. וואס מיט מיר אַליין האט פּאסירט. איך ווייס ניט. וויא אַנדערע ווערק אַרויס געבער בעגייען זיך מיט דיא אָרעמע שרייבערליך מיט זייערע מיט אַרבייטער. נאַר מיט מיר האָבען אייניגע אַזוי געמאַכט. אונ מיינע אייגענע ליעדער פאר זייערע אייגענע אַרויס געגעבען ט. זאָגט איצט אַליין. קען שוין אויף אַזוי אַיין אַרט משיח קומען?.. עס פאַרדריסט מיך זייער שטאַרק. וואס אַזעלכע מענשען זאָלען

--

זיך ערלויבען. אזוי א הימעלשרייענדעס אונרעכט צו טהון! יא.
א יודען שלאגען. זיין איבערבעט און קישענס רייסען. זיין מעבעל
ברעכען. איהם פערפאלגען. פיינט האבען. אונטערדריקען און
איהם בערויבען. איז גאנץ רעכט; נאר אוועק גענומען בייא איהם
זיין דעה. זיינע געדאנקען. זיין זינען. זיינע מעלות און זיינע השלמות.
נו. זאגט אייך וואס איהר ווילט. איז דאס ניט ערגער פאר אלע
פאגראמען און פאר אלע ראזבאיען אין דער וועלט?! נאך מעהר
ווייא אלץ קרענקט מיך דאס וואס לא די וואס זייא האבען מיינע
פערפאסונגען פאר זייערע אייגענע אדוים געגעבען. האבען זייא
זייא נאך אזוי ענטשטעלט און פארדארבען. אזוי וויא איינער. וואס
גנבעט גוט געניישטע קליידער און מאכט זייא איבער אויף אזעלכע
זאכען. וואס בעקומען נאך דעם קיין פנים און קיין צורה ניט.
און אז מיינע ליעדער זיינען ווירקליך גוט פערפאסט. ווערסט דוא
דיך אליין איבערצייגען. ליבער לעזער. ווען דוא וועסט זייא דא
אין מיין ליעדער-ביכעל לעזען. ווייניגסטענס שטייען זייא א סך
העכער פאר דיא ליעדער. וואס אנדערע פערפאסער האבען ביז
איצט אין אונזער זשארגאן געשריבען. ווייל זייא זיינען
צוזאמענגעשטעלט געווארען נאך אלע געזעצע און רעגעלען
(כללים). וועלכע דיא קונסט פון דער פאעזיע פאדערט און ניט
אזוי וויא אנדערע אונזערע ארעמע פאעטען שרייבען. אז זייערע
ליעדער זאלען זיך נאר גראמען, דאס הייסט פארענט פיקס און
איינעווייניג ניקס. אבי עס זאל נאר זיין גראם. סטראם. אזעלכע
ליעדער הייסען נאר בדחנות. אבער ניט פאעזיע — אין איינציגע
ליעדער פון א צוויי דרייא אונזערע זשארגאנשרייבער. געפינען
זיך אפילו שיינע געדאנקען; נאר דיזע געדאנקען זיינען אין

—

בְּעסְרָעף פֿון דָער פָּאעֶזִיע פיל מִיט פֶּעלָער. וָוייל זֵייא דִּיכְטֶען גִּיט צוּגֶעפַּאסְט גֶעוָוארֶען צוּ דָער מָאם און צוּם מַאסְשְׁטַאבּ. וְוִיא דִיא דִּיכְטְקוּנְסְט פָּארֶעדְרְט פֿוּן אוּנְז אוּנ דָערִיבֶּער קוּמְט אוֹיס. אַזוֹי וִויא דִיזֶע זֵייעֶרֶע שֵׁיינֶע גֶעדַאנְקֶען וָואלְטֶען אַרוּם שְׁטְשָׁאגֶעלִירֶען. וְוִיא דָאס קְלֵיינֶע מוּזִשִׁיקֶעל פֶּעטְרוּשְׁקֶע אִין זַיין פַּאטֶענְם בֶּעלְץ אוּנ טְשָׁאבָּאטֶעם.

אדעססא

10 מאיי

1884

* * *

נאך היינע

דו װעֶרסט פֶערפֶאלגט און ניט געליבּט׃
בּלײַב דאך דיין פײַנד געטרייער.
און װען דיין הערץ איז שטארק בּעטריבּט.
זא נעהם אין האנד די לייער (כּינור).

די סטרונע שפּילט א העלדענליעד
מיט זינג און מיט נקמה.
באלד װערט געקיהלט דיין כּעס. דיין בּלוט
און גרינג אויף דיין נשמה.

דֶער אוּנפַארְבְּרֶענְטֶער דָארְן. *)

1.

אִין גָלוּת דָעם וִויסְטֶען.
ווִיא אִין מִדְבָּר דֶעם פִּסְטֶען.
גֶעפִינְט זִיךְ אַיין עֶלֶענְדֶער. אַיינְזַאמֶער דָארְן.
מִילְיָאנֶען מִיט צְוַויינֶען
פוּן אִיהְם אַרוּים שְׁטַיינֶען.
ווִיא בְּרִידֶער צוּא זַאמֶענְגֶעוַואקְסֶען גֶעוָוארֶען.
עָס שְׁטוֹיסֶען אִיהְם ווִינְדֶען
פוּן פָארְנְט אוּנ פוּן הִינְטֶען.
עֶר בַּייגְט זִיךְ עֶר בּוּקְט זִיךְ אוּן גְלַייכְט זִיךְ אוּים ווִידֶער
מְען רַייסְט אִיהְם דִיא זַייטֶען
אִין אַלֶערְלֵייא צַייטֶען.
דָאךְ קְרֶעפְּטִיגְט עֶר בַּאלְד דִיא צוּבְּרָאכֶענֶע גְלִידֶער
עֶר בְּרֶענְט דוּרְךְ אִין פַייֶער פוּן אָנְהוֹיבּ צוּם עֶנְד. —
דֶער דָארְן. דֶער דָארְן ווֶערְט דָאךְ נִיט פַארְבְּרֶענְט.

2.

"ווָאס ווִיל דָא דֶער דָארְן?"
שְׁרַייט יֶעדֶער מִיט צָארְן.

---

*) דָאס לִיעד אִיז פוּן ס׳ גְרִינְבְּלַאט אִיבֶּערְזֶעטְצְט גֶעוָוארֶען אוֹיף רוּסִ׳ש אוּנ גֶעדְרוּקְט אִין דֶעם זְשׁוּרְנַאל ווָאסְחָאד׳. אִין בּוּךְ אַפְּרִיל 1884.

וָואס אִיז פַאר אַ וואונדֶער מִיט אִיהם דָא פַארבּונדֶען ?
וָואס לִיגְט פַאר אַ צווייבֶער
אִין דֶעם פְלַאמֶענְטְרווּבֶער .
צֶר קֶען אוּנְז נָאך אַלֶע מִיט פְלַאמֶען אָנְצִינְדֶען !
אִיהְר זָאלְט אַייך גוּט הִיטֶען
פַאר זַיין פַייעֶרְגְלִיטְהֶען !
אַהֶערְצוּ . אַהֶערְצוּ ! אָ . בְּרִידֶערְלַאך . גִיכֶער !
לֵייגְט נָאך פַייעֶר אוּנְטֶער .
פַארבְּרֶענְט אִיהְם גֶעשְׁווִינְדֶער !
אִיהְר זָאלְט פַארְאִיהְם אַלֶע זַיין רוּהִיג אוּנ זִיכֶער !
פַארְגֶרֶעסֶערְט דָאס פַייעֶר . וִויא וַוייט אִיהְר נָאר קֶענְט ! . . .
דֶער דָארְן . דֶער דָארְן וֶוערְט דָאך נִיט פַארְבְּרֶענְט .

3.

„גֶעשְׁווִינְד אַירֶע שִׁיך !
אַרָאפּ וַוארְפְט פוּן זִיך !“
פוּן הִימֶעל אַ מַלְאָך הָאט בַּאלְד אוּיס גֶעשְׁרִיהֶען .
דֶער דָארְן אִיז הֵיילִיג .
פוּן הִימֶעל אַ חֵלֶק .
דָדָך אֶרֶץ . רֶעסְפֶּעקְט פַאר זַיין בְּרֶענֶען אוּנ גְלִיהֶען !
צֶר וֶועט אַייך . אִיהְר ווִילְדֶען .
בֶּעלַייכְטֶען אוּנ בִּילְדֶען .
מִיט תּוֹרָה . מִיט בִּילְדוּנְג . וֶועט עֶר אַייך פַארְפַייִנֶען .
פוּן גֶעצֶען . פוּן הֵיידֶען

װעט ער אײך אָבשײדען.
מיט אַמתן גלױבען װעט ער אײך פֿאַרשײנען.
איהר מעגט טהון אַלדינג װאס אָן אײך איז געװענדט.
דער דאָרן. דער דאָרן װערט דאָך ניט פֿאַרברענט!

4.

עס זיינען פֿאַרגאַנגען
אין קימער און באַנגען
פֿיל הונדערטע שװערע און פֿינסטערע יאָהרען!
דער דאָרן האָט טהײער
געהאַלטען זײן פֿײער.
האָט אַלען בעלײכטעט. זײן מוטה ניט פֿאַרלאָרען.
האָט זײנע מיסיאָנען
ערפֿילט בײא נאַציאָנען.
דאָך װערט ער פֿערפֿאָלגט. און פֿערהאַסט און געטריבען!
און װיא דורך דיא נאַרהײט
פֿערפֿאָלגט װערט דיא װאַרהײט.
אַזױ װיל איהם קײנער ניט אַכטען. ניט ליבען.
ער װערט נאָך געלעסטערט. פֿערשװעכט און געשענדט.
דער דאָרן. דער דאָרן װערט דאָך ניט פֿאַרברענט.

5.

עס פֿלאַקערט זײן פֿײער,
געטרײער געטרײער.

ער וועט ניט ערמיהדעט. ער ווערט ניט פארמאטערט
דיא פלאמענדענצינגען
זיך הייבען און שפרינגען
דער דארן פאר קיינעם ניט פירכטעט ניט פלאטערט.
און אלען אהן מורא
פארטהיילט זיין תורה.
וואס גאט איהם געשיינקט האט דורך דונער און בליצען.
דורך משה זיין דינער
דעם ערשטען רבינער.
וואס קנים לעבען איהם. זיינע קינדער צו שיטצען.
און אויסרופט. אויפהייבענד צו גאט זיינע הענד
„דער דארן וועט קיין מאל ניט ווערען פארברענט!"

—:—

שמע ישראל

1.

פיל צרות און פלאגע[illegible]
דעם יודען נאכ[illegible]
איהם אמהמען ד[illegible]אגען.
שוין, דור[illegible] לופט ניט ערלויבען
ער א[illegible]ט זיך. נאך אלען.
ער קא[illegible]ז שוין פארפאלען.
שוין זיין קאפ ניט אויפהייבען;
דאך אלעם. אונשולדיג.

פאַרטְרָאגְט עֶר גֶעדוּלְדִיג
אוּנ הָאפְט רַק אוּנ הָאפְט צוּ זַיין גְלוֹיבֶּען:
יִשְׂרָאלִיק. אָ. הֶער. אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אַיינֶער
פַארְנִיכְטֶען. פַארְטִילִינְגֶען קֶען דִיךְ נִיט קַיינֶער.

2.

עֶר קוּקְט נִיט אוֹיף גְזֵרוֹת
פוּן הוּנְדֶערְטֶע דוֹרוֹת.
מִיט וֶועלְכֶע מֶען פְלֶעגְט אִיהְם בַּאשְׁטְרָאפֶען;
עֶר וֶוערְט נִיט אָבְּהֶענְדִיג
אוּנ גֵייט זִיךְ בֶּעשְׁטֶענְדִיג.
מִיט זַיינֶע גֶעדַאנְקֶען גַאנְץ אָפֶען.
עֶר פִירְכְטֶעט פַאר קַיינֶעם.
צוּ גָאט נָאר דֶעם אֵיינֶעם
אִיז נָאר זַיין פֶערְטְרוֹיעֶן אוּנ הָאפֶען:
יִשְׂרָאלִיק. אָ. הֶער. אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אֵיינֶער
פַארְנִיכְטֶען. פַארְטִילִיגְען קֶען דִיךְ נִיט קֵיינֶער.

3.

מְלוּכוֹת פַארְשְׁוִוינְדֶען.
פִיל פָאלְק גֵייט צוּ גְרִינְדֶען.
דָאךְ אִיהְם אִיז גַאנְץ שְׁוֶוער צוּ פַארְנִיכְטֶען
עֶר טְרָאגְט זִיךְ זַיין תּוֹרָה.
אָהְן פַּחַד. אָהְן מוֹרָא

און הָערְט נִיט . וָואס פֶעלְקֶער אִיהְם רִיכְטֶען .
אוֹיךְ אַלֶעמֶען לֶעהְרְט עֶר
דִיא הֵיילִיגֶע וֶוערְטֶער .
טְהֵיילְט בִּילְדוּנְג זֵייא אוֹים און גֶעשִׁיכְטֶען :
יִשְׂרָאֵלִיק . אָ . הֶער . אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אֵיינֶער !
פַארְנִיכְטֶען פַארְטִילִיגֶען קֶען דִיךְ נִיט קֵיינֶער .

4.

דִיא נֵייסְטֶע גֶעזֶעטְצֶע .
-דִיא טְהַייֶערְסְטֶע שֶׁעטְצֶע-
נָאךְ אוּנְזֶערֶע סְפָרִים אָנְדַייטֶען .
דִיא שְׁקְלַאפֶען בֶּעפְרַייֶען .
דִיא סוּדֶען דִיא נַייֶען .
גֶעוֶוען אִיז בַּייא אוּנְז נָאךְ פַארְצַייטֶען
„וָואס דִיר אִיז דֶערְוִוידֶער
נִיט טְהוּן זָאלְסְט דַיין בְּרִידֶער“ .
גֶעבָּאטֶען וַואר לַאנְג אוּנְזֶערִין לַייטֶען :
יִשְׂרָאֵלִיק . אָ . הֶער . אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אֵיינֶער !
פַארְנִיכְטֶען . פַארְטִילִיגֶען קֶען דִיךְ נִיט קֵינֶער .

5.

הָאט אִיהְר נִיט . נַאצְיָאנֶען .
וִויא זַאפְט פוּן מֶעלָאנֶען .
דִיא תּוֹרָה פוּן אוּנְז אוֹיסְגֶעצוֹיגֶען ?

אומְזִיסְט אַייֶער שְׁטְרֶעבֶּען
אונ מִיה זִיךְ צוּ גֶעבֶּען .
עֶס שִׁירְמֶען אוּנְז הִימְלִישֶׁע אוֹיגֶען :
יִשְׂרָאלִיק . אָ . הֶער . אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אֵיינֶער !
פַארְנִיכְטֶען . פַארְטִילִיגֶען קֶען דִיךְ נִיט קֵיינֶער .

6.

אָ . גָאט וֶועט זַיין יוּדֶען
נִיט לָאזֶען אַבִּידֶען .
פוּן בְּלָאטֶע וֶועט עֶר אִיהְם אוֹיפְהוֹיבֶּען .
דֶער אֶמֶת וֶועט קוּמֶען .
דֶער שֶׁקֶר וֶועט שְׁטוּמֶען .
אוּנ יֶעדֶער וֶועט אַיינְזֶעהְן אוּנ גְלוֹיבֶּען .
אַז עֶר אִיז נִיט מִינְדֶער
פַאר אַלֶע גָאטְס קִינְדֶער .
מֶען טָאר אִיהְם נִיט שְׁלָאגֶען אוּנ רוֹיבֶּען :
יִשְׂרָאלִיק . אָ . הֶער . אוּנְזֶער גָאט אִיז דֶער אֵיינֶער !
פַארְנִיכְטֶען . פַארְטִילִיגֶען קֶען דִיךְ נִיט קֵיינֶער

———

...сей Гиршовичъ
Шапиро.

דער עמוד אש.

1.

שוין פינסטערע צוויי טויזענד יאהר וועט באלד ווערען.
וויא יענקעלע וואנדערט ארום אויף דער וועלט!
פארגיסענד. וויא וואסער. פיל בלוט און פיל טרערען
אונמענשליך פערהאסט און פערפאלגט און געקוועלט;
אין מזרח. אין מעריב. אין צפון. אין דרום.
געפינט ער קיין מקום. קיין היים און קיין ארט.
דאך אויס געשטרעקט גייענד זיין קאפ און זיין ארעם.
בעלייכט איהם זיין תורה. דער עמוד אש. פארט.

2.

מען וויל איהם ניט קענען. מען וויל איהם ניט וויסען
זיין פירטויזענד יעהריגער יחוס — ביי א זייט;
חאטש ער האט אונשולדיגע קעפ ניט געריסען.
וויא אנדערע ריטער אין פאריגער צייט.
מען וויל זיין גערעכטיגקייט גאר ניט אויסהערען.
ניט זעהן און ניט לעזען זיין אלטען פאספארט.
דאך פאלט ער ניט אונטער זיין פינסטערען שטערען.
ווייל איהם לייכט זיין תורה. דער עמוד אש, פארט.

3.

מען האט איהם געווארפען אין וואסער, אין פייער,

גֶעשְׁנִיטֶען . גֶעשְׁטָאכֶען מִיט שְׁוֶוערְד אוּנ מִיט לַאנְץ .
דָאךְ אִיז עֶר זַיין גְלוֹיבֶּען גֶעבְּלִיבֶּען גֶעטְרַייֶער —
פוּן אַלֶע פֶערְפָאלְגֶער זִיךְ אוֹיסגֶעלַאכְט גַאנְץ .
מִיט זִיג . מִיט נִצָחוֹן אִיז עֶר דוּרְכגֶעגַאנְגֶען
דֶעם פִינְסְטֶערֶען . בִּיטֶערֶען וֶועג דָא אוּנ דָארְט .
גֶעשְׁטְרִיטֶען מִיט גְבוּרָה . אָהְן פוּרְכְט אוּנ אָהְן בַּאנְגֶען .
בֶּעשִׁיצְט פוּן זַיין תּוֹרָה . פוּן עַמוּד אֵשׁ . פַארְט .

4.

אַזוֹי הָאט אִיהְם שְׁטֶענְדִיג פוּן פַאלֶען אוּנ וַואנְקֶען .
זַיין מֶעכְטִיגֶער גָאט . וִויא אַ הֶעלְד . דוּרְכגֶעפִיהְרְט .
מִיט הָאפְנוּנג אִין הַארְצֶען . מִיט גָאט אִין גֶעדַאנְקֶען .
מִיט וֶדער תּוֹרָה . זַיין פָאן . אַלֶע שְׁלֶעק דוּרְכמַארְשִׁירְט .
אָהְן שְׁפִּיז אוּנ אָהְן וַואפֶען . אִין בְּלוּטִיגֶע שְׁטְרָאמֶען .
גֶעשִׁיקְט נָאר צוּם הִימֶעל זַיין בֶּעטֶענְדֶעם וָוארְט
אוּנ וַוייטֶער גֶעגַאנְגֶען אִין אוֹיבֶּערְסְטֶענְס נָאמֶען .
גֶעפִיהְרְט פוּן זַיין תּוֹרָה . פוּן עַמוּד אֵשׁ . פָארְט .

5.

אָ . גֵייא דִיר ; אָ . גֵייא דִיר . מַיין יֶענְקֶעלֶע וַוייטֶער .
פַארְלִיר נִיט דַיין הָאפְנוּנג . פַארְלִיר נִיט דַיין מוּטְה .
אַקְעגֶען דִיא שְׁטוּרֶעמְס פֶערְהַאלְט דִיךְ גֶעשַׁייטֶער .
זֶעטְץ פָארְט דוּרְךְ דִיא צַיילֶען פוּן פַיינְד דַיין מַארְשְׁרוּט .
אַזוֹי וִויא אַ הֶעלְד וֶועסְט דוּא דִיךְ גִיהּ בֶּעפְרַייֶען .

אונ זיַגענד דערלַאנגען צו דיין רעטונגספּארט.
דיין ליכטיגער שטערען וועט זיך באלד בעווייען.
נאר גייא נאך דיין תּורה. דעם עמוד אֵש. פאָרם

דאס גיבעט פון זארא

1.

גענוג שוין אונגליק מיך צו קוועלען!
מהוא אפּ פון מיר דיינע שווערע האַנד?
שוין בעסער שטארבען וואלט איך וועלען.
צו ווערען פריי פון ביטערן שטאנד!

2.

א. נאט! איך האב נאך ניט גענאסען
קיין נחת אין מיין לעבענס צייט.
נאר טרערען. טרערען רק פארגאסען–
פון גליק בין איך געוועזן גאנץ ווייט!

3.

צו פריה בין איך בעקאנט געווארען
מיט אַלע צרות אויף דער וועלט!
צו שפּעט האב איך דערזעהן מיט צארען.
וויא מיך דאס מזל האט פארפעלט.

4.

פַארְגֵייא . פַארְגֵייא מַיין אוּנְגְלִיקְס שְׁטֶערְן
אוּנְטֶער דֶעם דוּנְקֶעלְן וָואלְקֶענְרוֹיךְ .
פַארְבְּלֶענְד מִיר נִיט דָאס אוֹיג מִיט טְרֶערְן .
אִיךְ זָאל מַיין הִילְף זֶעהְן פוּן דֶער הוֹיךְ !

5.

שִׁיק . נָאט . אַרָאפּ מִיר דַיין יְשׁוּעָה
אוּנ רֶעטֶע מִיךְ פוּן שְׁוֶוערֶע פְּלָעגֶן .
אִיךְ זָאל מִיט פְרֵידֶען אוּנ מִיט רוּהֶע
מַיין לִיבֶּען פָאטֶער גִיךְ דֶערְזֶעהְן !

6.

דֶערְזֶעהְן מַיין פָאטֶער אוּנ אוֹיךְ רְאוּבֵן !
אוּנ זִיצֶענְדִיג פוּן לֵיידֶען פְרַייא .
דִיא זִיסֶע פְרוּכְט פַארְזוּכֶען . פְּרוּוֶוען .
פוּן לִיבֶּע . פְרַיינְדְשַׁאפְט . רוּה אוּנ טְרַייא !

דָאס גִיבֶּעט פוּן אֶלְחָנָן . *)

(אֶלְחָנָן)

וֶוען אוּנְזֶער טֵיל וָואלְט זִיךְ אָנְפִילֶען

*) אִיבֶּערְזֶעטְצְט פוּן נִשְׁמַת .

מִיט לִיעֶדֶער פִיל צוּם זִינְגֶען. שְׁפִּילֶען
וִויא אַלֶע יַמִים אַלֶע בַּאכֶען
אִין זִיךְ ,עֶנְטְהַאלְטֶען וַואסֶער סַכְּן ;
אוּנ אוּנְזֶער צוּנְג וָואלְט ,קֶענֶען זִינְגֶען
וִויא שְׁטַארְק דִיא אִינְדֶען רוּישֶׁען. קְלִינְגֶען ;
אוּנ אוּנְזֶרֶע לִיפֶּען לוֹיבּ פַארְבְּרֵייטֶען
וִויא וַוייט דִיא הִימְלֶען זִיךְ פַארְשְׁפְּרֵייטֶען ;
אוּנ אוּנְזֶער בְּלִיק וָואלְט לַייכְטֶען פַיין.
וִויא דִיא לְבָנָה אוּנ זוּנֶענְשַׁיין ;
אוּנ אוּנְזֶרֶע הֶענְד נַאנְץ וַוייט אוֹיס צִיהֶען.
וִויא הוֹיךְ דִיא אָדְלֶער שְׁוֶועבֶען. פְלִיהֶען ;
אוּנ אוּנְזֶרֶע פִים זִיךְ וָואלְטֶען שְׁווִינְגֶען
וִויא גִיךְ דִיא הִירְשֶׁען לוֹיפֶען. שְׁפְּרִינְגֶען ;
וָואלְט אוּנְז גֶעוֶועזֶען זֵייעֶר שְׁוֶוער
צוּ לוֹיבֶּען דִיךְ. גָאט. אוּנְזֶער הֶערְר.
אוּנ דִיר צוּ דַאנְקֶען פַאר דִיא וואוּנְדֶער.
וָואס דוּא מִיט יֶעדֶען מְהוּסְט בֶּעזוּנְדֶער!..
קַיין מֶענְשְׁ קֶען נִיט מִיט זַיין פַארְשְׁטַאנְד
פַארְשְׁטֵיין דִיא מַעֲשִׂים פוּן דַיין הַאנְד.
עֶר זָאל הָאטְשׁ אַ מִילְיָאנְטֶעל טְהֵיילֶען
פוּן דַיינֶע וואוּנְדֶער אוֹיס דֶערְצֵיילֶען.
דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיךְ. גָאט. בַּייא דִיר:
עֶרְבַּארְמֶען. מִיטְלֵייד הָאבּ מִיט מִיר!
אוּנ זַייא מִיר מוֹחֵל אַלֶע זִינְד.

וָואס אִיךְ גֶעטְהוּן הָאבּ בִּיז אַצִינְד!
כְּדֵי אִיךְ זָאל גֶעלַייטֶערְט וֶוערֶען.
קֵיין זִינְד. קֵיין חֵטְא זָאל מִיךְ נִיט שְׁטֶערֶען
צוּ קוּמֶען פַאר דַיין שֵׁיינֶעם לִיכְט.
צוּם טְרָאהְן. צוּם גְלַאנְץ פוּן דַיין גֶעזִיכְט.
צוּ לוֹיבֶּען דִיךְ. דִיךְ רִיהְמֶען. דַאנְקֶען
מִיט רֵיינֶע אָפֶענֶע גֶעדַאנְקֶען;
מַיין שְׁווֶערֶעס הֶערְץ פַאר דִיר אוֹיס גִיסֶען
מִיט אַ גֶעלַייטֶערְטֶען גֶעוִויסֶען!
גֶעלוֹיבְּט בִּיסְט דוּא. גָאט. אוּנְזֶער הֶערְר!
אִין אַלֶע צַייטֶען. אָהְן אוֹיפְהֶער!

—:—

דָאס שְׁמֶערְצְלִיעֶד. *)

וָער פייגֶער קַבְּצָן

1.

אִין אָרֶעמֶען שְׁטִיבֶּעל. וָואס גָאט פְלֶעגְט פַארְהִיטֶען.
מִשְׁי וֶועל אִיךְ מִיךְ אוּמְקֶעהְרֶען גִיךְ?
וֶוען וֶועט מִיךְ מַיין מוּטֶער מִיט קִישֶׁען אָפְּשִׁיטֶען.
מַיין פָאטֶער אוּמְאַרֶעמֶען מִיךְ?

---

*) אִיבֶּערְזֶעטְצְט פוּן לֶערְמָאנְטָאוו.

2.

נאַכְץ עָלֶענְד און בְּלַאס איז אִין חָלום גֶעקוּמֶען .
מַיין לִיבְּלִיכֶע מוּטֶער צוּ מִיר !
מִיט טְרֶערֶען נאַנְץ הֵייסֶע מִיךְ אַרום גֶענוּמֶען
הָאבּ אִיךְ מִיךְ גֶעזֶעהֶען מִים אִיהְר !

3.

אָ . וִויפִיל אִיךְ טְרַאכְט נָאר . אִין שְׁמֶערְצֶען פַארְזִינְקֶען .
מַיין מוּטֶער פִיל טְרֶערֶען פַארְגִיסְט !
זִיא וָואלְט נָאךְ . חָלִילָה . אִין טְרֶערֶען דֶערְטְרִינְקֶען .
וֶוען זִיא פוּן מַיין שְׁמֶערְץ וָואלְט גֶעוִויסְט !

4.

נָאר אִיךְ וָואלְט אִיהְר זָאגֶען . זִיא זָאל זִיךְ נִיט שְׁרֶעקֶען .
מַיין לֶעבֶּען אִיז מִיר נִיט קַיין פַיין ;
אָ . מוּטֶער . מַיין מוּטֶער ! מַיין צַער וֶועט זִיךְ עֶנְדֶען :
בַּאלְד וֶועט בַּייא מִיר חֲתוּנָה זַיין .

דָאס שַׁדְכָן לִיעד

(דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)

אִיךְ בִּין אַ שַׁדְכָן אַ גֶענִיטֶער .
אַ דְרֵייקָאפּ . אַ שְׁווִינְדְלֶער אַ גִיטֶער .
אִיךְ פִיהְר צוּזַאמֶען אַ וַואנְד מִיט אַ וַואנְד

פוּן אָרָמֶעז בִּיז צוּם רַייכֶען שְׁטַאנְד .
דֶערְזָעה אִיךְ אַ בָּחוּר . אַ בְּתוּלָה . אָ . פְרֵיידֶע !
בַּאלְד וַוארְף אִיךְ אוֹיף זַייא מַיינֶע אֵייטֶעלַאךְ בֵּיידֶע .
אִיךְ שְׁטֶעל אָפּ אַ חוּפָּה . אִיז קְרוּם אָדֶער גְלַייךְ –
מַזָל טוֹב . מַזָל טוֹב אַייךְ ! . .

אוּנ וִויא אִיךְ בֶּעקוּם נָאר דִיא שַׁדְכָנוּת אִין דֶער הַאנְד .
בַּאלְד מֶענְט אִיהְר זִיךְ בֵּיידֶע שְׁלָאגֶען קָאפּ אָן דֶער וַואנְד .
זִיךְ רַייסֶען . בַּייסֶען . שְׁלָאגֶען . קְלַאפֶּען .
זִיךְ עֶסֶען . פְרֶעסֶען . דִיא אוֹיגֶען דְרַאפֶּען
אוּנ קְרִיגֶען זִיךְ וִויא דִיא סָאלְדַאטֶען
אוּנ שֶׁעלְטֶען זִיךְ אִין טַאטֶען ;
בַּאלְד פַאלְט מֶען אַנִידֶער
צוּ משֶׁה שַׁדְכָן וִוידֶער .
אִיךְ גָט זַייא אָפּ מִיט אַ גְלַייכֶען פְּלַאן :
גִיבּ אִיהְם אַ וַוייבּ אוּנ אִיהְר אַ מַאנְן ;
שְׁטֶעל אָפּ צְוֵוייא חוּפּוֹת . אִיז קְרוּם אָדֶער גְלַייךְ –
מַזָל טוֹב מַזָל טוֹב אַייךְ !

—:—

דָאס לִיעד פוּן דֶעם קֶערְבֶּל .

(דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)

1.

דָאס קֶערְבֶּעל אִיז דֶער גַאנְצֶער פָּרוּץ .

דער גְרֶעסְטֶער חָכָם אוּנ דֶער חָרוּץ.
אֲפִילוּ אַ מֹחַ אַ גַאנְץ הַארְבֶּען.
אויפְקְלֶערֶען נָאר דִיא בְּלַאנְקֶע קַארְפֶּען.

2.

דוּא מֶעגְסְט דִיר זַיין אַ גְרָאבֶּער בְּרִידֶער.
אַ קַיילִיקֶע אוֹיף אַלֶע גְלִידֶער.
פוּן בֵּיידֶע זַייטֶען מִיט צְוַוייא הֶערְבְּלַאךְ.
דָאס אַלְץ פַארְגְלֶעטֶען נָאר דִיא קֶערְבְּלַאךְ.

3.

דוּא וֶוערְסְט דֶער גְרֶעסְטֶער פוּן דִיא מֶענֶער.
דֶער עֶרְשְׁטֶער חָכָם אוּנ דֶער קֶענֶער.
חָעְן דוּא הָאסְט נָאר דִיא וַוייסֶע שֶׁערְבְּלַאךְ.
דִיא קַיילַאכִיגֶע שַׁיינֶע קֶערְבְּלַאךְ.

4.

דוּא בִּיסְט גַאנְץ זַאט אוּנ זַייעֶר פְרֵיילַאךְ.
דוּא לֶעבְּסְט גַאנְץ גוּט אַזוֹי וְויא אַ מֶלֶךְ.
דוּא קֶענְסְט פוּן הוּנְגֶער נִיט פַארְדַארְבֶּען.
לִיגְט נָאר בַּייא דִיר אִין קַאסְטֶען קַארְבֶּען.

5.

מֶען חַנְפֶעט דִיךְ פוּן אַלֶע זַייטֶען.
מֶען גְלַייכְט דִיךְ צוּ דִיא גְרֶעסְטֶע לַייטֶען

בֶּעשְׁרַייבְּט דִיךְ מִיט דִיא שֶׁענְסְטֶע פַארְבֶּען.
אַלְץ אִיבֶּער דַיינֶע ווַייסֶע קַארְבֶּען.

6.

דוּא קֶענְסְט דוּרְכְזֶעצֶען דִיא שְׁווֶערְסְטֶע זַאכֶעז.
פוּן שְׁוַוארְץ אוֹיף ווַייס קֶענְסְט דוּא אוּמְמַאכֶען.
קֶענְסְט אֵיינֶעם טֵייטֶען אוּנ אִיהְם אַרְבֶּען.
דֶען אַלֶע לִיבֶּען דָאךְ דִיא קַארְבֶּען.

7.

זָאגַאר דֶער טוֹיט. מוּז אִיךְ אַייךְ זָאגֶען.
הָאט אוֹיךְ דָאס קֶערְבֶּעל לִיבּ גֶעקְרָאגֶען.
ווַייל ווֶעמֶען מַצִיל זַיין פוּן שְׁטַארְבֶּען.
פַארְלַאנְגְט עֶר צְדָקָה: קַארְבֶּען. קַארְבֶּען.

——:o:——

דָאס ט"ו בִּסְלָיו לִיעד.

(דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)

1.

חַזן. עֶס קוּמְט דִיא צַייט. ווָאס גָאט ווֶעט גֶעבֶּען.
דִיא מֶענְשֶׁען נִיט צוּא פַארְדַארְבֶּען.
זַייא זָאלֶען אַלֶע אֵייבִּיג לֶעבֶּען
אוּנ קֵיינֶער זָאל נִיט שְׁטַארְבֶּען!

קָאר דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיהְר . בְּרִידֶער .
מִיט שֵׁיינֶע גוּטֶע לִידֶער
אוּנ מִיט אַ פְרַייֶען מֶצַח .
מִתְפַּלֵל זַיין צוּם הֶערְרן .
עֶר זָאל דֶעם טוֹיט אָפְּקֶעהְרֶען:
בִּלַע הַמָוֶת לָנֶצַח !

2.

חַזָן . דִיא טוֹיטֶע אַלֶע אוֹיפְוַואכֶען וֶועלֶען
פוּן זֵייעֶרֶע פִינְסְטֶרֶע קְבָרִים
אוּנ וֶועלֶען זִיךְ שְׁפַּאצִירֶען שְׁטֶעלֶען .
וִויא אַלְטֶע פְרַיינְד . אוּנְטֶערְן אָרֶעם !
קָאר דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיהְר בְּרִידֶער . א. ז. ט.

3.

חַזָן . זֵייא וֶועלֶען קוּמֶען צוּ אִיהְר מִשְׁפָּחָה
מִיט שִׂמְחָה אוּנ מִיט פְרֵיידֶען
אוּנ וֶועלֶען זִיצֶען מִיט גְרוֹיס הַנָאָה
אִין הִימֶעל . אִין גַן עֵדֶן .
קָאר דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיהְר בְּרִידֶער א. ז. וו.

4.

חזן . זֵייא וֶועלֶען אֵייבִּיג לֶעבֶּען בְּלַייבֶּען
אוּנ זַיין גֶעזוּנְד אִין גַאנְצֶען
אוּנ וֶועלֶען נָאר פַארְגְנִיגֶען קְלַייבֶּען .

זִיךְ פְרֵייעֶן. הוּלֶען. טַאנְצֶען.
קָאר דֶערִיבֶּער זָאלְט בְּרִידֶער א. ז. וו.

5.

אַלֶע מִיר זָאלֶען לוּסְטִיג לֶעבֶּען!
מִיר זָאלֶען אַלֶע שְׁפְּרִינְגֶען שְׁוֶועבֶּען!
מִיר זָאלֶען קֵיינֶער גָאר נִיט זָארְגֶען.
וָואס וֶועט זַיין שְׁפֶּעטֶער אָדֶער מָארְגֶען!
מִיר הָאבֶּען דָאךְ אַ גְרוֹיסֶען גָאט!
וָואס וֶועט אוּנְז הֶעלְפֶען אִין אַ נָאטְה.
עֶס זָאל נָאר זַיין. וָואס מִיר בֶּעגֶעהְרֶען.
עֶס זָאלֶען אוֹיפְהֶערֶען דִיא טְרֶערֶען!
בִּלַע הַמָוֶת לָנֶצַח!
בִּלַע הַמָוֶת לָנֶצַח! —

сей Гиршовичъ
Ш[illegible]ро.

דָאס תּוֹרָה לִיעֶד.

(דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)

1.

א תּוֹרָה הָאט אוּנְז גָאט גֶעגֶעבֶּען
ף דֶעם בַּארְג סִינַי. אִין דֶער וִויסְט.
אִיז דָאךְ אוּנְזֶער טְרֵייסְט אוּנ לֶעבֶּען,
זַייא אוּנְז אַלֶעמֶען גֶעגְרִיסְט!

2.

דוּרְךְ דוּנֶער . בְּלִיצֶען . פְלַאמֶען . פַייֶער
אִיז זִיא גֶעוָוארֶען אוּנְזֶער טְהֵייל .
דֶערִיבֶּער אִיז זִיא אוּנְז גַאנְץ טְהַייֶער .
אִיז אוּנְזֶער גְלִיק אוּנ אוּנְזֶער הֵייל !

3.

עֶס אִיז אַוֶועק פִיל טוֹיזֶענְד יָאהְרֶען .
דָאס פַייֶער דָאךְ הָאט נִיט פַארְלֶעשְׁט .
עֶס אִיז פַארְלָאשֶׁען נִיט גֶעוָוארֶען
אוּנ הָאט גֶעשְׁטִיק אוּנְז אוּנ גֶעבְּרֶענְט !

4.

וָואס הָאבֶּען מִיר נִיט אוֹיסְגֶעלִיטֶען .
פַאר אוּנְזֶער תּוֹרָה . אוּנְזֶער לִיכְט ?
מֶען הָאט גֶעבְּרֶענְט אוּנְז אוּנ גֶעשְׁנִיטֶען
אָהְן דִין וּמִשְׁפָּט . אָהְן גֶערִיכְט !

5.

אָ . אוּנְזֶער בְּלוּט הָאט מֶען פַארְגָאסֶען
וִויא וַואסֶער אוֹיף דֶער גַאנְצֶער עֶרְד !
פִיל טְרֶערֶען הָאט פוּן אוּנְז גֶעפְלָאסֶען .
וִויא שְׁטְרָאמֶען . גָאר נִיט אוֹיפְגֶעהֶערְט !

6.

מִיר הָאבֶּען אָבֶּער אַלְץ פַארְטְרָאגֶען
מִיט קַאלְטְקַייט אוּנ מִיט גְרוֹים גֶעדוּלְד .
פַארְהִיט דִיא תּוֹרָה פַאר פִיל פְּלָאגֶען .
וִויא אוּנְז גֶעהֵייסֶען הָאט דִיא שׁוּלְד .

7.

פַאר פַייֶער . וַואסֶער . שְׁוֶוערְדֶען . לַאנְצֶען .
דִיא תּוֹרָה הָאבֶּען מִיר פַארְהִיט .
זִיא מִיט טְרִיוּמְף גֶעבְּרַאכְט אִין גַאנְצֶען
אוּנ אוֹיפְגֶעהַאלְטֶען נָאךְ בִּיז אִיצְט .

—※—

דָאס טְרִיוּמְף לִיעד .*)

(יְהוּדִית)

1.

זְבוּלוּנְס פֶעלְדֶער . בֶּערְג אוּנ טְהָאלֶען .
דָארְט הָאט דֶער שְׁטַארְקֶער פַיינְד מַארְשִׁירְט .
וֶוער אִיז אִים שְׁטַאנְדֶע אָבְּצוּמָאהְלֶען .
וָואס דָארְטֶען הָאט אַ מָאל פַּאסִירְט ?

---

*) נַאךְ דֶער שִׁירָה פוּן דְבוֹרָה .

2.

דיא פֶעלְדֶער וֶועלֶען דִיר דָארְט מֶעלְדֶען .
דיא וואוּנְדֶער . וָואס אִיז דָארְט גֶעשֶׁעהְן .
פוּן דְבוֹרָה . יָעֵל . דִיא גְרוֹיסֶע הֶעלְדֶען .
וָואס אוּנְטֶער יוּדֶען אִיז גֶעוֶוען .

3.

דִיא עֶרְד . דִיא הִימֶעל אוּנ דִיא שְׁטֶערֶען
בֶּעווַייזֶען אוּנְזֶער יוּדִיש קְרַאפְט .
וִויא פְרוֹיֶען הָאבֶּען . וִויא דִיא הֶערְרֶען .
דֶעם גְרֶעסְטֶען רוּהְם דֶעם פָאלְק פַארְשַׁאפְט .

4.

וִויא דְבוֹרָה אִיז אִין פֶעלְד גֶערִיטֶען
אוּנ מִיט דֶער מַחֲנֶה קָאמַאנְדִירְט .
וִויא נָאט פוּן הִימֶעל הָאט גֶעשְׁטְרִיטֶען
אוּנ צוּם טְרִיוּמְף זַיין פָאלְק גֶעפִיהְרְט .

5.

דִיא הָאט דֶעם פַיינְד פַארְיָאגְט פַארְטְרִיבֶּען .
אִין גַאנְצֶען אִיהְם פַארְנִיכְט אִין שְׁטְרַייט .
עֶס אִיז אַ זֵכֶר נִיט גֶעבְּלִיבֶּען
פוּן אַלֶע זַיינֶע שְׁטַארְקֶע לַייט

6.

וָוער הָאט פַּאנְצִירֶעם . שְׁוֶוערְדֶען . שְׁפִּיזָען
בַּייא פֶּערְצִיג טוֹיזֶענְד מַאנְן גֶעזֶעהְן ?
דָאךְ הָאבֶּען זֵייא זִיךְ וִויא דִיא רִיזָען .
גֶעשְׁלָאגֶען אֵיינֶער גֶעגֶען צֶעהְן .

7.

אַהֵייסֶער שְׁטְרָאם פוּן פֶּעךְ אוּנ שְׁוֶועבֶּעל
אִיז פוּן דֶעם הִימֶעל רַאשׁ אַרָאפּ .
אַ פַייֶער הָאגֶעל מִיט רוֹיךְ אוּנ נֶעבֶּעל
צוּבְּרָאכֶען הָאט דֶעם שׂוֹנַאס קָאפּ .

8.

אוֹיךְ דַיין זִיג אִיז גִיט אוּים צוּ זָאגֶען .
דוּא . יָעֵל ! אָ . וִויא קְרֶעפְּטִיג . שְׁטַייף .
אַ נָאגֶעל הָאסְט אַרַיין גֶעשְׁלָאגֶען
עם שְׁטַארְקֶען אִין זַיין שְׁלֵייף .

9.

יט גְרוֹיסֶען כָּבוֹד אוּנ מִיט פְרֵיידֶען
אט דְבוֹרָה אוּמְגֶעקֶעהְרְט פוּן פֶעלְד .
אם פָאלְק בֶּעפְרַייט פוּן זַיינֶע לֵיידֶען
יט קְרַאפְט אוּנ גְבוּרָה פוּן אַ הֶעלְד ׃

10.

אַךְ. גָאט. וִויא גְרוֹיס אִיז דַיינֶע וואוּנְדֶער.
וָואס דוּא הָאסְט אָפְט מִיט אוּנְז גֶעטְהוּן.
דָאס זִינְגְט דָאךְ יֶעדֶער יוּד בַּאזוּנְדֶער:
דֶער פָאטֶער. מוּטֶער. טָאכְטֶער. זוּן.

דָאס פַאנַאטִישֶׁע לִיעֶד.

(קאָטלעס, פרינץ גנילאָפּיאַטסקי)

1.

גְוַואלְד דִיא בִּילְדוּנְג! גְוַואלְד דִיא בִּילְדוּנְג!
מוּז אִיךְ שְׁרַייעֶן: וַויא. אָ. וַויא!
אוּנְזֶער קְרוֹין פוּן גִינְגָאלְד גִילְדוּנְג
אִיז פַארְלָארֶען. אִיז פַארְבַּייא!

2.

נַייעֶ מִידוֹת. נַייעֶ לֶעהְרֶען
אִיז בַּייא אוּנְז גֶעוָוארֶען. אַךְ!
מֶעהְר קַיין יוּדִישׁ וָוארְט צוּ הֶערֶען.
נָאר פְרַאנְצוֹיז אוּנ דַייטְשֶׁע שְׁפְּרַאךְ!

3.

קוּרְצֶע רֶעקְלַאךְ. לַאנְגֶע הוֹיזֶען.

וֶועסְטְלַאךְ שְׁטָאט אַ לַייבְּסֶערְדַאק.
הִיט וִויא קוימֶענְס אִין דִיא בְּרויזֶען.
מִיט אַ הִינְדִיגְס עֶק אַ פְּרַאק!

4.

וואו אַ סְפָּאדֶעק? וואו אַ צִיצָה?
וויאו גוּט שַׁבָּת? וואו גוּט יָאהְר?
נָאר גֶעחַאפְּט זִיךְ בַּייא דֶער מִיצֶע.
אֵיין גוּטֶען טַאג!. מָאסְיֶע בָּאן זְשׁוּר!

5.

נִיט קַיין צוּרָה. נִיט קַיין פָּנִים.
נִיט קַיין פֵּאוֹת. נִיט קַיין בָּערְד.
וִויא פַאר שְׁכוּרְטֶע יְוָואנִים
אוּנ וִויא אָהְן אַיין עֶק אַ פֶּעְרד.

6.

בְּתוּלוֹת בָּחוּרִים זִינֶען. שְׁפִּילֶען.
טַאנְצֶען פָּאילֶקֶע. קָאנְטְרֶעדַאנְץ
אוּנ צוּ זַאמֶען זִיךְ אָבְּקִיהְלֶען
אִין אַ וִוינְקֶעל נָאךְ דֶעם טַאנְץ...

7.

אָבְּגֶעטְהוּן הָאט זִיךְ גָאטְס צֶלֶם
פוּן אוּנְז יוּדֶען. וַוייא אִיז מִיר!

בְּנִימֶער נָאר פוּן עֲרֵלִים .
אָהְן גֶעשְׁטַאלְט אונ אָהְן קָאליר !

8.

אִין דֶער בִּילְדוּנְג אִיז פַארְגַאנְגֶען
אויךְ הֶערְר קַאמְלֶעט זַייעֶר וַוייט !
הָאט זִיךְ גֶעבַּאךְ אויפגֶעהַאנְגֶען
אוּנ גֶעשְׁטָארְבֶּען אָהְן דֶער צַייט !

9.

גְוַואלְד דִיא בִּילְדוּנְג ! גְוַואלְד דִיא בִּילְדוּנְג !
מוּז אִיךְ שְׁרַייעֶן : וַוייא . אָ . וַוייא !
אוּנְזֶער קְרוֹין פוּן גִינְגָאלד גִילְדוּנְג
אִיז פַארְלָארֶען . אִיז פַארְבַּייא !

—:o:—

דָאס וַויין לִיעֶד .

1.

דֶער וַויין . דֶער וַויין אִיז אוּנְז גֶעגֶעבֶּען
אוּם אויךְ צוּ הַאלְטֶען אוּנְזֶער לֶעבֶּען .
צוּ שְׁטַארְקֶען אוּנְזֶער זֵייל אוּנ לַייבּ
אוּנ אויךְ צוּם נוּטְצֶען צַייט פַארְטְרַייבּ .

2.

אָן אַלֶע שְׁמֶערְץ פַארְגֶעס אִיךְ בַּאלְד .
וֶוען אִין דֶער הַאנְד דֶעם כּוֹס אִיךְ הַאלְט .
אַ נַאר אִיז דֶער וָואס טְרִינְקְט-קַיין וַויין .
דֶער חָכָם זָאל דֶער טְרִינְקֶער זַיין .

3.

וֶוען שְׁלֶעכְט דָאס וֶועטֶער אִיז אִין דְרוֹיסֶען
דֶער שְׁטוּרֶעם בְּלָאזְט . דִיא וִוינְדֶען שְׁטוֹיסֶען .
אִיז דָאךְ בַּייא דֶעם דָאס וֶועטֶער פַּיין .
וָואס טְרִינְקְט זִיךְ אוֹיס זַיין בֶּעכֶער וַויין .

—:—

דָאס שַׁאחְרַייֶען לִיעד .

(דָאס פֶערְלָארֶענֶע קִינְד)

1.

דִיא גְרוֹיסֶע קוֹיפְלַייט . אִין דִיא פְּרַאקֶען .
מִיט וַוייסֶע הַאנְדְשׁוּה אוֹיף דִיא הֶענְד
אוּנ דִיא סִידִיעֶלְצֶעס אִין קַאפַּאקֶען
מִיט דִיא פַארְרוֹיכְטֶע שְׁוַוארְצֶע וֶוענְד .
זַייא אַלֶע שְׁווינְדְלֶען אוּנ בֶּעטְרִיגֶען
פוּן אוֹיבֶען בִּיז דִיא פִּיס אַרָאפּ
אוּנ וֶוען זַייא נָאךְ אַ חֶשֶׁק קְרִיגֶען .

אַייךְ אָפְּרַייסֶען דֶער צוּ דֶעם קָאפּ. —
אוּנ אַלֶע לַיארְמֶען שְׁרַייעֶן.
אַז נָאר דִיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען!

2.

אִין יֶעדֶער שְׁטָאט וֶועט אִיהְר גֶעפִינֶען
אִין דִיא הוֹיפְּט גַאסֶען. בַּייא דֶער נָאז.
שַׁארְמַאנְטֶע. פַיינֶע מַאגַאזִינֶען
מִיט גְרוֹיסֶע פֶּענְסְטֶער שְׁפִּיגֶעל גְלָאז;
דָארְט וֶוערְט פַארְקוֹיפְט אַיין אַלְטֶע שְׁמַאטֶע.
אִיהְר צָאהְלְט צֶעהְן רוּבֶּעל נָאךְ דֶער פַּאר.
וָואס צֶעהְן קָאפֵּייקֶען פַאר דִיא לַאטֶע
בֶּעצָאהְלְט מֶען נָאר אוֹיף דֶעם בַּאזַאר
אוּנ אַלֶע לַיארְמֶען. שְׁרַייעֶן.
אַז נָאר דִיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען.

3.

אַ גְרוֹיסֶער קוֹיפְמַאנְן פוּן מִילְיָאנֶען
הָאט אוֹיס גֶעבּוֹיט אַ פַּארָאוֶוע מִיהְל.
הָאט זִיא אִין פַייֶער אַסֶעקוּרַאצְיָאנֶען
פַארְזִיכֶערְט אִין דִיא טוֹיזֶענְד פִיל.
דֶער נָאךְ הָאט עֶר זִיא אָנְגֶעצוּנְדֶען.
צוּנֶעהְמֶען קֶערְבְּלַאךְ פִיל פַאר אִיהְר.
אִיז אָבֶּער בַּאלְד. דִיא הֶענְד גֶעבּוּנְדֶען.

אַוועק גֶעגַאנְגֶען קַיין סִיבִּיר
אוּנ אַלֶע לֵיאַרְמֶען. שְׁרַייֶען.
אַז נָאר דִיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען!

4.

אַ פְּרוּיא. אַ פְרוּמֶע. אַ מַאנַאשְׁקֶע
וָואס אַלֶע הָאבֶּען זִיא גֶעאַכְט.
אויךְ זִיא הָאט אָנְגֶעקָאכְט אַ קַאשֶׁע.
אִין אוּנְגְלִיק מֶענְשֶׁען פִיל גֶעבְּרַאכְט:
מִיט וָועקְסְלֶען פַאלְשֶׁע אוּנ פָּאדְלָאגֶען.
הָאט זִיא מִילְיָאנֶען אוֹיסְגֶענַארְט:
„דָאס אִיז פַאר אַרְמֶע“. פְלֶעגְט זִיא זָאגֶען.
דָאךְ זִיךְ אִין טַאשׁ דָאס גֶעלְט גֶעשַׁארְט
אוּנ אַלֶע לֵיאַרְמֶען. שְׁרַייֶען.
אַז נָאר דִיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען;

Библіотека
ВИЛЕНСКАГО Общ.
О-ва для распр. просв.
между евреями въ Россіи

5.

אַ סְפֶּעקוּלַאנְט פוּן אַפִּיצִירֶען
גֶענוּמֶען הָאט אַ וַוייבּ מִיט גֶעלְד.
עֶר אִיז אַוֶועק מִיט אִיהְר שְׁפַּאצִירֶען
אוֹיסֶער דֶער שְׁטָאט אִין פְרַייֶען פֶעלְד.
דָארְט הָאט עֶר זִיא צוּ טוֹיט גֶעשְׁלָאגֶען.
אִיהְר מִיט זַיין שְׁוֶוערְד צוּטְרֶענְט דֶעם לֵייבּ.
וַוייל עֶר אַיין אַנְדְרֶע הָאט גֶעקְרָאגֶען

צו נֶעהְמֶען זיא פַאר זיך צום וַוייבּ.
אונ אַלֶע לְיַארְמֶען. שְׁרַייֶען.
אַז נָאר דיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען!

6.

אויך אַ דירֶעקְטָאר פוּן טְהֶעאַטֶער.
עֶר אַנְגַאזְשִׁירְט אַקְטָארֶען פִיל.
בַּאלְד ווֶערְט עֶר אויך עֶקְסְפְּלָאטַאטֶער
בֶּערַייכֶערְט זיך פוּן זֵייעֶר שְׁפִּיל.
זַייא אַרְבַּייטֶען מִיט לַייבּ אוּנ לֶעבֶּען.
אום צו פַארְדינֶען זֵייעֶר בְּרויט.
דָאךְ וויל עֶר זֵייא קֵיין שְׂכִירוּת גֶעבֶּען
אוּנ שְׁטַארְבֶּען מוּזֶען זֵייא פַאר נויט—
אוּנ אַלֶע לְיַארְמֶען. שְׁרַייֶען.
אַז נָאר דיא יוּדֶען זַיין שַׁאחְרַייֶען!

7.

אויך אַ רֶעדַאקְטָאר פוּן גַאזֶעטֶען.
עֶר שְׁרַייבְּט אָן לִיגֶען פוּן גָאר דֶער ווֶעלְט;
עֶר שְׁטָאפְּט זיך אָן אַ זַאק אַ פֶּעטֶען.
בֶּעצָאהְלְט נִיט קֵיינֶעם אַ גְרָאשֶׁען גֶעלְד
אוּנ אִיטְלֶעכְס בַּאלְד טְהוּט עֶר פַארְקוֹיפֶען
פַאר צֶעהְן קָאפֵּייקֶען. וָואס קָאסְט אַ שְׁפָּאס;
עֶר קויפְט זיך הַייזֶער. קויפְט זיך הויפֶען

און לעבּט גאַנץ גרוים אויף יענעמס טשאַס —
און אַלע ליאַרמען. שרייען.
אַז נאָר דיא יודען זיין שאַחרייען!

—:o:—

דאס ליעד פון דעם שטעקען.

(דאס פערלאָרענע קינד)

1.

דער שטעקען איז אַ שטאַרקע פּעולה.
צו זאַכען פיל אַ גרויסע סגולה.
ווען איינער קען ניט. אין זיין לעבען.
אַ גוטען ראַטה אַ מאָל זיך געבען.
דיא שלעכטע פעהלער אויס צו מעקען.
דאַן האַפּ אַ שטעקען. האַפּ אַ שטעקען.

2.

ווען דיר. אַ. בלינדער אויגען פעלט.
דו קענסט ניט זעהן דיא ווייסע וועלט.
דו טאַפּסט אַהין. דו טאַפּסט אַהער.
קריכסט אין דער בּרייט און אין דער קווער.
עס נעהמט דיך אָן איין אַנגסט און שרעקען.
דאַן קריג אַ שטעקען. קריג אַ שטעקען.

3.

ווען דיר גָעזוּנדֶע פִּיסְלַאךְ פֶּעלֶען ·
דוּא קֶענְסְט דִיךְ נִיט אַנִידֶער שְׁטֶעלֶען ;
דוּא גֵייסְט אוּנ פַאלְסְט אוֹיף אַלֶע פִּיר ·
פוּן אָרְט זִיךְ נִיט צוּ טְהוּן אַ רִיהְר
אוּנ נִיט בֶּעוֶועגֶען זִיךְ פוּן פְלֶעקֶען ·
בֶּעקוּם אַ שְׁטֶעקֶען · נָאר אַ שְׁטֶעקֶען ·

4.

וֶוען דוּא בִּיסְט · פְרַיינְד · שוֹין אַלְט גֶעוָוארֶען ·
שוֹין מֶעהְר נִישְׁט דָא דִיא יוּנְגֶע יָאהְרֶען !
דוּא גֵייסְט אוּנ שָׁאקֶעלְסְט זִיךְ גַאנְץ שְׁטַארְק ·
חָאטְשׁ פַאל אַנִידֶער אוֹיף דֶעם מַארְק ·
דִיא כּחוֹת קֶענֶען דִיר נִיט קְלֶעקֶען ·
נוּ נֶעהְמְט אַ שְׁטֶעקֶען · נֶעהְם אַ שְׁטֶעקֶען

5.

אַ פֶערְד וָואס אִיז גֶעבְּלִיבֶּען שְׁטֵיין ·
אַ פַארְלֶע וִויל פוּן אָרְט נִיט גֵיין
אוּנ וָואס דוּא זָאלְסְט נִיט מַאכֶען פָארְט ·
דָאךְ רִיהְרְט עֶר זִיךְ נִיט פוּן זַיין אָרְט ·
פוּן חָלוֹם נִיךְ אִיהְם אוֹיף צוּ וֶועקֶען ·
זַייא אִיהְם מְכַבֵּד מִיט אַ שְׁטֶעקֶען ·

6.

אַ הונד . וָואס איז אויף דיר אין נַאס
אַרויף גֶעפַאלֶען מִיט גְרויס כַּעַס .
עֶר בַּייסְט דַיין פּוּס . עֶר רַייסְט דַיין פָּאלֶע ,
דוּא קֶענְסְט דָא חַאפֶּען דִיא מַפָּלָה .
נוּ זָאלְסְט דוּ אִיהְם בַּאלְד נֶעהְמֶען דֶעקֶען
נָאר מִיט אַ שְׁטֶעקֶען . מִיט אַ שְׁטֶעקֶען .

7.

בֶּערַיידֶער . מִיט דִיא גְלַאטֶע צִינְגְלַאךְ .
גַאנְץ פַּיינֶע . וָואוילֶע . גוּטֶע יוּנְגְלַאךְ .
ואס רֵיידֶען אוּים אוּיף דִיר פִיל שְׁלֶעכְטֶס .
ין אַלֶע זַייטֶען לִינְקְס אוּנ רֶעכְטְס .
וּם זִיךְ צוּ יֶענֶעם צוּ צוּ לֶעקֶען .
ייב זַייא דִיא בֵּיינֶער מִיט אַ שְׁטֶעקֶען .

8.

וַוייבּ אַ שְׁלֶעכְטְס וָואס שֶׁעלְט דִיךְ נָאר
ז דִיר מְקַצֵּר דַיינֶע יָאהְר .
א גְרִיזֶעט דִיךְ . אַזוי וִויא אַ שְׁלַאנְג .
ן פְרִיה בִּיז זוּנֶען אוּנְטֶער גַאנְג .
שְׁווינְדֶער זֶעה מִיט אִיהְר צוּ עֶקֶען
ר מִיט אַ שְׁטֶעקֶען . מִיט אַ שְׁטֶעקֶען .

—:—

דָאס יַאבְט לִיעֶד.

1.

בֶּעשְׁטֶענְדִיג פְרֵיילַאךְ זַיינֶען מִיר.
אָהְן קִימֶער אוּנ אָהְן זָארְגֶען;
מִיר שִׁיסֶען חַיוֹת אָהְן אַ שִׁיעוּר
פוּן מָארְגֶען בִּיז צוּם מָארְגֶען.
דָאס אִיז דָאךְ אוּנְזֶער גְרוֹיסֶע לוּסְט.
וָואס אוּנְז עֶרְקְוִויקְט דִיא זֵייל אוּנ בְּרוּסְט
אוּנ וַויין דֶערצוּ אִיז אוּנְז גֶעגֶעבֶּען—
אָ. חִיוַואט. פְרַיינְד מִיר זָאלֶען לֶעבֶּען!

2.

דֶער וַואלְד אִיז אוּנְזֶער הוֹיפְּט קְוַואטִיר.
אִיז אוּנְזֶער פְרֵייד אוֹיף עֶרְדֶען;
דָאס וִירְטְהְשַׁאפְט אוּנְזֶער אוּן גֶעשִׁיר:
דִיא שְׁפִּיזֶען. פַיילֶען. שְׁוֶוערְדֶען.
דִיא הִינְד אוּמְלוֹיפֶען. הֶעזְלַאךְ שְׁפְּרִינְגֶען.
גֶעוֶועהְר אוּנ וַואפֶען בְּלִיטְצֶען. קְלִינְגֶען.
בֶּעפְרִידִיגְט וֶוערְד בַּאלְד אוּנְזֶער שְׁטְרֶעבֶּען—
אָ. חִיוַואט. פְרַיינְד. מִיר זָאלֶען לֶעבֶּען!

3.

נוּ. גִיךְ דִיא פְלַאשֶׁען אוֹיס גֶעלֶעהְרְט!

דיא שוועררען פון דיא שיידען !
געשווינד זיך צו דער יאכט געקעהרט
מיט טאפפערקייט . מיט פריידען !
דיא יאכטמאשען געשווינד געפילט
מיט פיל דערשלאגענע געווילד ;
אין פערגעניגען נאר צו שוועבען —
א . וויוואט . פריינד מיר זאלען לעבען !

דאס ריטטער ליעד .

(ד . ש . י .)

1.

עס זיינען געריטען צווייא ריטטער אין פעלד
אויף זייערע טהייערע פערדלאך ;
פון פנים געשיינט האט דער שטאלץ פון א העלד .
געגורט אין כלי־זין און שווערדלאך .
זייא זיינען געפלויגען . וויא רוחות געשווינד .
דעם שרעקליכען פיינד צו דעריאגען ,
פאר זיינע חטאים און פאר זיינע זינד
דאס קעפעלע איהם אפ צושלאגען .

2.

יא האבען צום ענדע דאס ערטעל דערלאנגט .
וואו ער איז זיך רוהיג געלעגען .

אונ אִיהְם. וִויא פוּן הִימֶעל. נִיט לַאנְג זִיךְ גֶעצַאנְקְט.
בֶּענֶעגֶענְד מִיט פַּיילֶען אַ רֶעגֶען.

3.

דַייא הָאבֶּען גֶעשְׁטָאכֶען. גֶעהַאקְט אוּנ גֶעבְּרֶענְט.
פוּן שׂוֹנֵא נְקָמָה גֶענוּמֶען
אוּנ זַיינֶען מִיט זִילְבֶּער. מִיט גָאלְד אִין דִיא הָענְד.
וִויא הֶעלְדֶען אַהֵיים אָנְגֶעקוּמֶען.

עֶרְצֵיילוּנְג.

(ר. ש. י.)

אִיךְ וֶועל דֶער צֵיילֶען אַ גֶעשִׁיכְטֶע.
וָואס מִיט אַ מֵיידֶעל הָאט פַּאסִירְט:
צוּ וִוישֶׁען בּוֹימֶער גַאנְץ גֶעדִיכְטֶע
הָאט זִיא אַלֵיין אִין וַואלְד שְׁפַּאצִירְט.
זִיא אִיז גֶענַאנְגֶען. הָאט גֶעזוּנְגֶען.
זָא וִויא אַ פֵייגֶעלֶע גַאנְץ פַיין. —
אַ גַזְלָן אִיז אַרוֹיס גֶעשְׁפְּרוּנְגֶען
אוּנ הָאט גֶעחַאפְּט דָאס מֵיידָעלֵיין.
זִיא הָאט גֶעיַאמֶערְט אוּנ גֶעשְׁרִיהָען.
אַ שְׁטַארְקֶען לַיארֶעם אָנְגֶעמַאכְט.
אוּמְזִיסְט וַואר אָבֶּער אִיהְר בֶּעמִיהֶען.
עֶר הָאט זִיא בַּאלְד צוּ זִיךְ גֶעבְּרַאכְט

בֵּיינְקוּנְגֶם לִיעֶד

(ר. ש. י.)

1.

צוּ דִיר. צוּ דִיר נָאר. לִיעבֶּעם קִינְד.
פְלִיהְט מַיין גֶעדַאנְקֶען גַאנְץ גֶעשְׁווִינְד!
וִויא קוּם אִיךְ שׁוין צוּ דֶער סֶעקוּנְד.
אוּנְז צוּ פַארְבִּינְדֶען אִין אֵיין בּוּנְד

2.

אִיךְ בִּין פוּן דִיר גַאנְץ וַוייט!
גֶעטְרֶענְט פוּן דִיר אַ לַאנְגֶע צַייט!
דָאךְ מַיין גֶעדַאנְקֶען אִין מַיין זִינֶען
פְלִיהְט שְׁטֶענְדִיג נָאר צוּ דִיר אַהִין!

3.

פַאר מַיינֶע אוֹיגֶען שְׁטֵייט דַיין בִּילְד.
וִויא שֵׁיין דוּא בִּיסְט. וִויא רֵייצֶענְד מִילְד!..
פוּן דַיינֶע אוֹיגֶען טְרֶערֶען רִינְט!
מִיט שְׁמֶערְצֶען זֶעה אִיךְ דָאס מַיין קִינְד!

4.

אוּמְאַרְמֶען וֶועל אִיךְ דִיךְ גַאנְץ גִיךְ.
פַארְגֶעס נִיט אוּנ גֶעדֵיינְק אָן מִיךְ.
דִיא צַייט קוּמְט אָן פוּן אוּנְזֶער גְלִיק.

אִיךְ קָעהְר בַּאלְד אוּם צוּ דִיר צוּרִיק.

5.

אִיךְ בִּין דִיר נָאךְ גֶעבְּלִיבֶּען טְרַייא.
פַּארטְרוֹיֶערְט אוּנ פַּארְקְלָאגְט נִיט זַייא.
פוּן טִיפְּסְטֶען הַארְצֶען. דוּרְךְ דֶעם ווִינְד.
שִׁיק אִיךְ דִיר אַ קִישֶׁען לִיבֶּעם קִינְד!

…сей Гиршовичъ
Шапиро.

דֶער אֶבְיוֹן.

(דֶער פַיינֶער קַבְּצָן)

1.

ווִיא גְרוֹיס זַיינֶען דֶעם אֶבְיוֹנס זָארְגֶען.
אָ. גָאט. דֶערְבַּארֶעם דִיךְ!
מִיט דַאגֶה נַ אִיְרט יִיר אוֹיף דֶעם מָארְגֶען
מִיט דַאגָה לֵייגְט עֶר זִיךְ!

2.

אַפוּלֶע שְׁטוּב מִיט קְלֵיינֶע קִינְדֶער.
אִין הוּנְגֶער קֶעלְט אוּנ נוֹיט.
„אַ. טַאטֶע! “ יֶעדֶעם שְׁרַייט בֶּעזוּנְדֶער.
„גִיבּ אוּנְז אַ שְׁטִיקֶעל בְּרוֹיט!“

3.

נִישְׁט דָא קֵיין שְׁפַּייז. קֵיין בְּרוֹיט אַ בִּיסֶען.
נִישְׁט דָא קֵיין גְרָאשֶׁען גֶעלְד;
דִיא קִינְדֶער אַלֶע אָבְּגֶערִיסֶען
אוּנ צִיטֶערֶען פַאר קֶעלְט!

4.

עֶס אִיז אַ שְׁטַארְקֶער רוֹיךְ אִין צִימֶער
פוּן הָאלְץ דָעם נַאסֶען שַׁייט.
אָ. שְׁלֶעכְט דֶער ווִינְטֶער. שְׁלֶעכְט דֶער זִימֶער.
פַאר אַלֶע אָרֶמֶע לַייט!

5.

אִין דְרוֹיסֶען פְרִידְרִט. זָאל גָאט עֶרְבַּארְמֶען!
אִין שְׁטוּב אַ שְׁטַארְקֶע קֶעלְט!
אֵיין קִינְד צוּם אַנְדֶערְן שְׁטוּפּ זִיךְ ווַארְמֶען.
ווִיא שֶׁעפֶּעלַאךְ אִין פֶעלְד.

6.

אִין זַאלֶען טַאנְצֶען דַאמֶען. הֶערְרֶען.
גֶעשְׁווֶעכְט ווֶערְט אוּן גֶעשְׁפַּייזְט.
דָעם אָבְיוֹן ווִיל נִיט קֵיינֶער הֶערֶען.
דִיא טְהִיר אִיהְם יֶעדֶער ווַייזְט!

—:o:—

דָאס יוּדְעל. (*

(דֶער פֵּיינֶער ־קָרְבָּן)

1.

דָאס יוּדֶעל. דָאס יוּדֶעל
דָאס אִיז אֵיין אַנְטִיק !
בֶּעטְרַאכְט אִיהְם מִיט וואוּנְדֶער.
מִיט שְׁרֶעקְלִיכֶען בְּלִיק.
אַ פָּאלְקֶעל אַ קְלֵיינֶעם
גֶעהֶערְט עֶר דָאךְ אָן.
דָאךְ וואוּ דוּא זָאלְסְט קוּמֶען
גֶעפִינְסְט אִיהְם אוֹיבֶּענאָן.

2.

וואוּ הִין דוּא זָאלְסְט פָּאהְרֶען.
וואוּ הִין דוּא זָאלְסְט גֵיין.
דָארְט וֶועסְט דוּא גֶעפִינֶען
טַיין יוּדֶעלֶע שְׁטֵיין :

---

*) דָאס לִיעֶד הָאבּ אִיךְ שׁוֹין גַאנְץ לַאנְג אִיבֶּערְזֶעטְצְט און אִיבֶּערְגֶעאַרְבַּייט פוּן אַ דַייטְשֶׁען זְשׁוּרְנַאל. וָואס הָאט זִיךְ אַ מָאל אִין וִויעֶן אַרוֹיס גֶעגֶעבֶּען. דְערִיבֶּער קֶען כֶּעֶ דֶער פוּן אַרוֹיס זֶעהְן, אַז דִיזֶעס לִיעֶד אִיז נִיט גְלַייךְ צוּ דֶעם „יוּדֶעלי" פוּן גָאלְדְפַאדֶען, וָואס עֶר הָאט פֶערְפַאסְט אוּן פְּלַייכְט אוֹיךְ פוּן דֶעם זֶעלְבֶּען זְשׁוּרְנַאל אִיבֶּערְזֶעטְצְט אוּן אוּמְגֶעמַאכְט.

פֿאַרְפֶאהְרְסְט דוּא קֵיין מִזְרַח.
מַיין יוּדֶעל אִיז דָארְט.
אוּנ קוּמְסְט דוּא קֵיין מַעֲרִיב.
אוֹיךְ דָארְט אִיז זַיין אָרְט.

3.

אִין צָפוֹן. אִין דָרוֹם.
אִין אִיטְלֶעכֶען לַאנְד.
אוֹיךְ דָארְט אִיז דָאס יוּדֶעל
יֶעטְוֶועדֶען בֶּעקַאנְט.
דוּא שְׁטַייגְסְט אוֹיף דִיא בֶּערְג אוֹיף.
אַרָאפּ קְרִיכְסְט אִין טְהָאל.
מַיין יוּדֶעל שְׁפַּאצִירְט זִיךְ
אוֹיךְ דָארְט אַלֶע מָאל.

4.

פַאְרשְׁלִים דִיךְ אִין מוֹיֶערְן
מִיט אַייזֶערְנֶע טְהִיר.
גוּט שַׁבָּת! מַיין יוּדֶעל.
עֶר שְׁטֵייט שׁוֹין פַאר דִיר.
פוּן וָואס דוּא זָאלְסְט דֵיינֶקֶען
אִין דֵיין קַאבִּינֶעט.
אִיז אִיהְם קֵיין גֶעהֵיימְנִים.
קֵיין סוֹד. קֵיין סֶעקְרֶעט.

5.

דיא נַייסֶען דיא נַייְסְטֶע.
וָואס קוּמֶען אַרוֹיס.
דָאס וַויים שוֹין מַיין יוּדֶעל
פִּיל וָואכֶען פָּארְאוֹיס.
פֶערפָאלְגְ אִיהְם. פֶערהַאס אִיהְם.
פָערטְרַייבּ אִיהְם פוּן דִיר.
עֶר קוּמְט אַרַיין ווִידֶער
דוּרְךְ הִינְטֶערֶע טְהִיר.

6.

צוּ הַאק אִיהְם אוֹיף שְׁטִיקְלַאךְ
מִיט שְׁוֶוערְד אוּנ מִיט לַאנְץ.
עֶר וֶוערְט וִויא אַ שְׁלַאנְגֶע.
ווִיא פְרִיהֶער בַּאלְד גַאנְץ.
נִיט הָאבֶּענְד קַיין רֶעכְטֶע.
פוּן אַלֶע פֶערְאַכְט.
בֶּעזִינְט עֶר דִיא פַיינְדֶע
מִיט רֶעכְט אוּנ מִיט מַאכט.

7.

יַאהְר טויזֶענְדֶע רִינֶען
זַיינֶע טְרֶערֶען אוּנ בְּלוּט.
עֶר מַאכְט זִיךְ דַארוֹיס גִיט.

זָאגְט : „אַלֶעם אִיז גוּט !“
זָא וַואנְדֶערְט ֶער רוּהִיג
דוּרְךְ פְּלַאטֶען אוּנ שְׁטְרַייט
אוּנ הָאפְּט זִיךְ בֶּעשְׁטֶענְדִיג
אוֹיף בֶּעסֶערָע צַייט.

זְמִירוֹת.*)
(אֶלְחָנָן)

1.

גֶעלוֹיבְּט זָאל זַיין דָער גְרוֹיסֶער גָאט.
וָואס רוּהֶע אוּנְז גֶעגֶעבֶּען הָאט.
וָואס אוּנְזֶער נֶפֶשׁ הָאט בֶּעפְרַייט
פוּן אַלֶע צָרוֹת אוּנ פוּן לַייד;
עֶר וֶועט אוֹיךְ צִיוֹנְס פַּיין דֶערְזֶעהְן.
וָואס אִיז בִּיז אִיצְט פַּארְווִיסְט גֶעוֶוען!
דֶ״ר דָאזִיגֶער. וָואס שַׁבָּת הִיט.
אַ זוּן. אַ טָאכְטֶער פוּן אַ יוּד.
בֶּעווִילִיגֶען וֶועט גָאט זַייא דַאנְק.
ווִיא קָרְבָּן מְנָחוֹת אִין אַ פַּאן.

---

*) אִיבֶּערְזֶעטְצְט, „בָּרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן“

2.

אָט. יָענֶער וָואס אויף וָואלְקֶענְס רַייט.
וָואס קִינִינְט שׁוֹין אַ לַאנְגֶע צַייט.
עֶר הָאט זַיין פָאלְק גֶעגֶעבֶּען רוּה
אונ זִיסֶע שְׁפַּייזֶען נָאךְ דֶערצוּ.
גֶעריכְטֶען גוּטֶע זֵייעֶר פְרִישׁ.
גֶעשְׁמַאקֶען מְשָׁאלֶנְט. קוּגֶעל. פִּישׁ:
דֶער דָאזִיגֶער. וָואס שַׁבָּת הִיט א. ז. וו.

3.

וָוער שַׁבָּת הַאלְטֶען הָאט גֶעוָואלְט
וָועט דָאפֶּעלְט זַיין פוּן גָאט בֶּעצָאהְלְט.
פוּן גָאט. וָואס אויף דֶעם הִימֶעל זִיטְצְט.
פוּן אַלְטֶע צַייטֶען בִּיזֶעל אִיצְט
אונ אַלֶע הִימְלֶען מִיט דֶער עֶרְד
אויף אֵייבִּיג נָאר צוּ אִיהְם גֶעהֶערְט.
דֶער דָאזִיגֶער. וָואס שַׁבָּת הִיט א. ז. וו.

4.

וָוער שַׁבָּת הַאלְט נָאר וִויא דָאס רֶעכְט.
אִיהְם הֵיילִיגְט אִין אִיהְם נִיט פַארשְׁוָועכְט
אוּנ הַאלְט אִיהְם מְהַייֶער אִין גַאנְץ פַיין.
אַזוֹי וִויא עֶס גֶעהֶערְט צוּ זַיין:
וָועט גָאט בַּאצָאהְלְעֶן אִיהְם זַיין לוֹין

אין דעם גן עדן מיט א קרוין.
דער דאזינגער. וואס שבת היט א. ז. וו.

5.

דער בעסטער פון דיא טעג איז ער.
גערופען האט איהם גאט. דער הערר,
גאנץ גוט וועט זיין דעם פרומען יוד.
וואס וועט איהם האלטען עהרליך ניט;
אין קרוין וועט ער שפאצירען גיין.
ווייל גאט האט דאגן גערוהט אליין.
דער דאזינגער. וואס שבת היט א. ז. וו.

6.

געדיינק דעם שבת. וויא עס שטייט.
אונ היילינ איהם גאנץ ווייט אונ ברייט.
הייב אויף זיין הארץ אין דער הויך.
זעה צו דיין גוף מיט שפייזען אויך;
מיט עונג שבת. נחת. פרייד.
פארגעס אן צרות אונ אן לייד.
דער דאזינגער. וואס שבת היט א. ז. וו.

7.

דוא מלכה שבת זייא געלויבט
דיין ברכה שיק אויף אונזער הויפט;

מְלָאכוֹת אַלֶע לֵייגְט אַוֶועק
אִין אַייֶער הויז פוּן עֶק בִּיז עֶק.
דִיא זִין. דִיא טֶעכְטֶער אוּנ דִיא קְנֶעכְט
אוּנ אַלֶע דִינְסְטֶען. נָאךְ דֶעם רֶעכְט.
דֶער דָאזִיגֶער וָואס שַׁבָּת הִיט א. ז. וו.

דָאס לוּסְטִיג לֶעבֶּען. *)
(אֶלְחָנָן)

1.

מִיר מַאכֶען וואוּנְדֶערְלִיכֶע זַאכֶען.
מִיר לֶעבֶּען זֵייעֶר גוּט אוּנ פַיין.
מִיר טַאנְצֶען. זִינְגֶען. שְׁפִּילֶען. לַאכֶען
אוּנ טְרִינְקֶען אַלְטֶען. גוּטֶען וַויין!
דִיא פְּרָאסְטֶע מֶענְשֶׁען אוּנְז בֶּעעֶהְרֶען.
פַאר פְּרִיצִים יֶעדֶער אוּנְז בֶּעטְרַאכְט;
פִּילְט אָן דִיא בֶּעכֶער מִיט טָאדֶערְן.
לְחַיִים. לְחַיִים. בְּרִידֶער. מַאכְט!

2.

מִיר לֶעבֶּען דָאךְ. וִויא אִין גַן עֵדֶן.

---

*) פון דיא פארצייטיגע פְּרִיצִים.

אָהְן זָארְג. אָהְן דַאֲגָה אוּנ אָהְן שְׁמֶערְץ.
מִיט שִׂמְחָה שָׂשׂוֹן אוּנ מִיט פְרֵיידֶען.
עֶרְקְוִויקֶען אוּנְז מִיט וַויין דָאס הֶערְץ.
מִיר הָאבֶּען נִיט קֵיין מַאנְגֶעל קֵיינֶער.
מִיר הוּלֶיעָן שְׁטֶענְדִינ טָאג אוּנ נַאכְט!
נוּ. פִילְט זְשֶׁע אָן דֶעם כּוֹס מִיט רֵיינֶער.
לְחַיִים. לְחַיִים. בְּרִידֶער מַאכְט!

3.

אִיהְר שֵׁיינֶע פְרַיילֵיינְס. פַיינֶע חַייבֶּער.
אָ. טְהֵיילְט מִיט אוּנְז דִיא לוּסְט אוּנ פְרֵייד!
וִויא גוּטֶע פְרַיינְדִינְס. אֵיינֶע לַייבֶּער.
וָואס מַיינְס. דָאס דַיינְס. קֵיין אוּנְטֶערְשֵׁייד!
נוּ. קוּמְט גֶעשְׁוִוינְד אִין אוּנְזֶערֶע אָרֶעמְס.
אַזוֹי. אַזוֹי. נַאנְץ שְׁטִיל. גַאנְץ זַאכְט.
פִילְט אָן דֶעם כּוֹס מִיט רֵיינֶעם וַוארֶעמְס.
לְחַיִים. לְחַיִים. אַלֶע מַאכְט!

4.

וָואס בּוֹיעֶן טוֹיזֶענְדֶע זִיךְ וֶועלֶען
אוּנ אַרְבַּייטֶען דָאס גַאנְצֶע יָאהְר.
דָאס וֶועלֶען מִיר בַּאלְד גִיךְ אוֹים שְׁטֶעלֶען
צוּ אוּנְזֶער פַארְגֶעניגֶען נָאר!
גֶעשְׁוִוינְד. גֶעשְׁוִוינְד. אִיהְר לִיעבֶּע שְׁוֶועסְטֶער.

ניִשְׁט לַאנְג גֶעגֶעגֶעצְט . נִיט גֶעטְרַאכְט .
אָס איז שַׁאבְּפַאנֶער נַיין דָער בֶּעסְטָער .
לְחַיִים . לְחַיִים . אַלֶע מַאכְט !

מַה יָּפִית .

(אֶלְחָנָן)

1.

מַה יָּפִית וּמַה יָּפִית !
שֵׁיין בִּיסְט דוּא אוּנ זֵייעֶר זִיס !
מַלְכָּה שַׁבָּת . וְויא דוּא הֵייסְט .
אוּנְזֶער לֶעבֶּען . אוּנְזֶער מְרֵייסְט !
גִיסְט אוּנְז שְׁפַּייזֶען זֵייעֶר וואוֹיל .
עֶס צוּגֵייט זִיךְ נָאר אִין מוֹיל !
גוּט . גוּט . גוּט . אַ גוּטֶער טַעַם .
בַּאמְבִּים . בָּאמְבִּים . בַּאמְבִּים . בַּאם !

2.

מַה יָּפִית וּמַה יָּפִית !
שֵׁיין בִּיסְט דוּא אוּנ זֵייעֶר זִיס
מַלְכָּה שַׁבָּת . וָועד בִּיסְט דוּא ?
אוּנְזֶער נַחַת . אוּנְזֶער רוּה !
מַאכְסְט אוּנְז תַּעֲנִיג . מַאכְסְט אוּנְז פְרֵייד .

יֶעדֶער אִין אַ רֵיינֶעם קְלֵייד.
גוּט. גוּט. גוּט. אַ גוּטֶער טַעַם. א. ז. וו.

3.

מַה יָפִית וּמַה יָפִית!
שֵׁיין בִּיסְט דוּא אוּנ זֵייעֶר זִים
מַלְכָּה שַׁבָּת. אוּנְזֶער לִיכְט.
פַאר אוּנְז יוּדֶען אַ גוּט גֶערִיכְט;
אַלֶע אַרְבַּייט אוֹיפְגֶעהֶערְט.
קְלָלוֹת חֲרָמוֹת נִיט גֶעהֶערְט.
גוּט. גוּט. גוּט. אַ גוּטֶער טַעַם. א. ז. וו.

4.

מַה יָפִית וּמַה יָפִית!
שֵׁיין בִּיסְט דוּא אוּנ זֵייעֶר זִים!
מַלְכָּה שַׁבָּת. אוּנְזֶער הֶערְץ.
אוּנְז פַארְלָאזְט הַיינְט קוּמֶער שְׁמֶערְץ.
ווִייא בַּיים קֵינִיג אוּנְזֶער טִישׁ:
קוּגֶעל. טְשָׁאלֶענְט. צִימֶעס. פִישׁ!
גוּט. גוּט. גוּט. אַ גוּטֶער טַעַם.
בַּאמְבִּים. בַּאמְבִּים. בַּאמְבִּים. בַּאם!

...сей Гиршовичъ
Шапиро.

עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל

(אֶלְחָנָן)

1.

בַּייא דִיא טַייכֶען בָּבֶלְס זַיינֶען
מִיר גֶעזֶעסֶען אוּנ גֶעוויינְט.
דֶער מָאהנֶענְד זִיךְ אָן צִיוֹנְס פַּיינֶען
אוּנ וִויא זִיא הָאט אַ מָאל גֶעשַׁיינְט.

2.

אוֹיף יֶענֶע בּוֹימֶער אוֹיפְגֶעהַאנְגֶען
אוּנְזֶערֶע הַארְפֶען הָאבֶּען מִיר.
ווַייל דִיא. וָואס הָאבֶּען אוּנְז גֶעפַאנְגֶען
גֶעבֶּעטֶען הָאבֶּען אוּנְזֶער שִׁיר.

3.

דוּרְךְ שְׁפֶּעטֶערַייֶען אוּנ דוּרְךְ לַאכֶען
הָאט אוּנְז גֶעזָאגְט דֶער פַיינְד מִיט צְוַואנְג:
"אִיהְר. יוּדֶען. זָאלְט אוּנְז פְרֵייַלאךְ מַאכֶען
מִיט צִיוֹנְס לִיעדֶער אוּנ גֶעזַאנְג".

4.

ויא קֶענֶען מִיר דֶען גָאטֶעס לִיעדֶער
ינְגֶען אִין אַ פְרֶעמְדֶען לַאנְד?
איב אִיךְ פַאר גֶעס דִיךְ. צִיוֹן, ווִידֶער

אָבְּפוּילֶען זָאל מַיין רֶעכְטֶע הַאנְד !

5.

מַיין צוּנְג זָאל צוּ קְלֶעפֶּען צוּם גוּמֶען .
אויבּ אִיךְ וֶועל דִיךְ פַארְגֶעסֶען וֶוען .
אויבּ דוּא וֶועסְט מִיר אִין זִינֶען נִיט קוּמֶען
אוֹיף אַלֶע שִׂמְחוֹת אִין מַיין פְּלֶען .

6.

דֶער מָאהְן דִיךְ . נָאטּ . אָן דִיא רְשָׁעִים .
וָואס הָאבֶּען אַלֶע . אִין אֵיין בּוּנְד .
גֶעזָאגְט . רַייסְט אוֹיס יְרוּשָׁלַיִם .
רַייסְט אוֹיס אִין גַאנְצֶען בִּיז צוּם גְרוּנְד !

7

דוּא בָּבֶל . קִינִיגְרַייךְ פוּן מֶערְדֶער
אָ . דַיין מַפָּלָה וָועט זַיין גְרוֹיס !
דַיין חֵטְא וֶועט מֶען מִיט שַׁארְפֶע שְׁוֶוערְדֶער
בַּאצָאהְלֶען דָאפֶּעלְט דִיר אִין שׁוֹם .

8.

וואויל יֶענֶעם . וָואס וֶועט דִיךְ דֶערְמַאפֶּען
אוּנ זִיךְ מִיט דִיר . וִויא דוּא . בֶּעגֵיין .
וָואס וועט דִיא קִינְדֶער דַיינֶע חַאפֶּען

אונ זייא צו זעמצען אן א שטיין .

---:o:---

דאס פערצווייפלונגס ליעד . *)

(קאמלעט , פרינץ גילאפיאטסקי)

1.

טשי האסט איהר ווער געקענט מיין פריינד ?
וויא שיין נעגלענצט האט זיין געשטאלט !
זיין ליכטיג פנים האט געשיינט
גאנץ וויא דער מארגענשטערן שטראהלט !

2.

וויא דימענטען דיא אויגען זיינע
אונ זיינע רייד וויא האניג זיס ;
זיין שטערען מיט דיא גרייזלאך פיינע .
דאס האט איהר ניט געזעהן געוויס ·

3.

נאר איצטער ליגט ער אין א זארג .
אין פינסטערן קבר גאנץ אליין !
פאר וואקסען מיט א שווערען בארג
אונ צו געפרעסט נאך מיט א שטיין !

---

*) איבערזעטצט פון האמלעט .

4.

צוּם קֶבֶר הָאט מֶען אִיהְם בֶּעלַייט!
עֶר אִיז גֶעלֶעגֶען וִויא פַארשְׁטַיינְט!
אוּנ אִין תַּכְרִיכִים אָנְגֶעקְלֵיידֶט.
מִיט הַייסֶע טְרֶערֶען אִיהְם בֶּעוֵויינְט!

5.

אַךְ. לִיעבֶּער פְרַיינְד גַאנְץ פְרִיה בִּין אִיךְ
צוּ דִיר גֶעקוּמֶען שְׁטִילֶער הֵייד:
„נוּ קוּם זְשֶׁע, קוּם צוּ מִיר אוֹיף גִיךְ.
אִיךְ וַוארְט אוֹיף דִיר מִיט גְרוֹיסֶע לֵייד“!

6.

עֶר הָאט גֶעשְׁוִוינְד זִיךְ אָנְגֶעקְלֵיידֶט
אוּנ קוּמְט צוּ מִיר. נִישְׁט לַאנְג גֶעוַוארְט.
„אִיךְ לִיעבּ דִיךְ שְׁוֶוערְט עֶר. לֶעבֶּענְסְצַייט“!,...
עֶר הָאט מִיךְ אָבֶּער אָבְּגֶענַארְט!

7.

וִויא שְׁוֶוער אִיז צוּ גֶעפִינֶען אִיצְט
אַ גוּטֶען פְרַיינְד מִיט אַ מֶענְשֶׁענְהֶערְץ!
עֶר הָאט מִיךְ נָאר וִויא אָבְּגֶעפְרִיצְט.
וָואס טְהוּא אִיךְ? בִּיטֶער אִיז מַיין שְׁמֶערְץ!

8.

אִיךְ זָאג צוּ אִיהְם. „מַיין לִיעבֶּער פְֿרֵיינְד,
פַאר וָואס הָאסְט דוּא מִיךְ אָבְּגֶענַארְט!
רָאךְ אִיךְ בִּין דִיר גֶעטְרַייא בִּיז הַיינְט—.
וָואס אִיז. דָאס לִיעבְּסְטֶער. פַאר אַיין אַרְט"!..

9.

דָא עֶנְטְפֶערְט עֶר מִיר מִיט גְרוֹיס שְׁפָּאט:
„דִיךְ נַארֶען הָאבּ אִיךְ גִיט גֶעטְרַאכְט.
אִיךְ שְׁוֶוער דִיר נָאךְ אַ מָאל בַּייא גָאט:
אִיךְ הָאבּ דָאס גָאר גֶעלַאכְט גֶעלַאכְט"!

דָאס לִיעד פוּן דֶעם קְלוֹיזְנֶער. *)

1.

אִיךְ בִּין אַ קְלוֹיזְנֶער פוּן פִיל יָאהְר.
מַיין עֵסֶק וֶועט זִיךְ אוֹיבִּיג פִיהְרֶען. .

---

*) דָאס לִיעד הָאבּ אִיךְ אוֹיךְ אִיבֶּערְזֶעטְצְט אוּנ אוּמְגֶעאַרְבֵּייט פוּן אַ דַייטְשֶׁען זְשׁוּרְנַאל, וָואס הָאט זִיךְ אַ מָאל אִין וִויעֶן אַרוֹיס גֶעגֶעבֶּען אוּנ דֶערִיבֶּער קֶען דֶער לֶעזֶער זֶעהֶן. אַז דִיזֶעס לִיעד אִיז גַאנְץ פֶערְשִׁיעדֶען פוּן דֶעם „קְלוֹיזְנֶער", וָואס נָאטְלָאבֶּער הָאט פֶערְפַאסְט, אָדֶער אוֹיךְ פוּן דֶעם וֶועלְבֶּען דַייטְשֶׁען זְשׁוּרְנַאל אִיבֶּערְזֶעטְצְט אוּנ אוּמְגֶעאַרְבֵּייט.

מַיין פִּירְמַא אִיז. „דָאס קְלויז־קַאנְטָאר".
מִשְׁנַיות — אַקְצְיֶעס אוּנ פַּאפִּירֶען.

2.

וִויא נָאר אַ צַעַר טְרֶעפְט אִין אַ הויז.
אַ מֵת אַ קְרַאנְקֶער לִיגְט צוּם שְׁטֶערְבֶּען.
דַאן לויפְט מֶען בַּאלְד צוּ מִיר אִין קְלויז
דִיא אַקְצְיֶעס מַיינֶע צוּ עֶרְוֶוערְבֶּען.

3.

אויךְ וֶוען אַ שִׂמְחָה אִיז וואוּ נָאר.
אַ בְּרִית. אַ חַתוּנָה בַּייא לַייטֶען.
דַאן קוּמְט מֶען אויךְ אִין מַיין קַאנְטָאר
דָאס קְלֵיינְגֶעלְד אויף מִשְׁנַיות בַּייטֶען

4.

אַ בְּרִית. אַ יָאהְרְצַייט. נַאגְן עֶנַאל
אֵל מָלֵא רַחֲמִים. קַדִישׁ זָאגֶען
דָאס אִיז מַיין זִיכֶער קַאפִּיטַאל.
וָואס טְהוּט מִיר גוּטֶע צִינְזֶען טְרָאגֶען.

5.

יֶעם הָעט זִיךְ זַיין דֶער קוֹרְס וִויא קְלֵיין.
הָאבּ אִיךְ נִיט מוֹרָא פַאר קֵיין קְרַאכֶען
מִשְׁנַיות וֶועט דָאךְ אֵייבִּיג גֵיין.

זַיין הױז װָעט קֵיינֶער נִיט צוּ מַאכֶען .

6.

דִיא אַקְצִיֶעס מַיינֶע שְׁטֵייֶען נוּט
אוּנ קֵיין מָאל װֶעלֶען זַייא נִיט פַאלֶען .
זַייל חָער אִין קְלױז בַּיים סֵפֶר רוּהְט .
הָאט טְרױעֶן אוּנ קְרֶעדִיט בַּייא אַלֶען .

7.

דֶערִיבֶּער לֶעבּ אִיךְ רוּהִיג שְׁטִיל .
בִּין נִיט מְקַנֵא קֵיינֶעמְס לֶעבֶּען .
אוּנ װֶען אִיךְ אױךְ פַארְדִין נִיט פִיל ,
װָעט גָאט מִיר אױבֶּען דָאפֶּעלְט גֶעבֶּען .

—:—

דָאס קְלַאגֶע לִיעד .

(הֶסְפֵּד) אױף דָאס יוּדִישֶׁע טְהֶעאַטֶער .

1.

אָ . װַייא גֶעשְׁרִיגֶען . װַייא גֶעשְׁרִיגֶען !
דָאס יוּדִישׁ טְהֶעאַטֶער אִיז פַארְבַּייא !
נִישְׁט דָא קֵיין לִיעד . נִישְׁט דָא קֵיין נִיגוּן .
נִישְׁט דָא קֵיין טֶענְצְלַאךְ — װַייא . אָ װַייא !

2.

דִיא קִינְסְטְלֶער אַלֶע װִיא דִיא פְלִיגֶען

וָואס הָאבֶּען פִּיעָסָען אָנְגֶעמַאכְט .
דִיא אַלֶע מֶענֶער אוּנ דִיא וַוייבֶּער .
וַואס הָאבֶּען דוּמְהַייט אויסגֶעטְרַאכְט .

7.

וָואס הָאבֶּען גֶעגַנְבֶעט שְׁטִיקֶער
פוּן אַנְדֶערֶע טֶעאַטֶערשְׁטִיק
אוּנ נָאר גֶעקְרִימְט זִיךְ . וַויא אַ שִׁכּוֹר
נָאךְ יֶענֶעמְס חִבּוּר מִיט גְרויס שִׁיק

8.

גֶעפַאלֶען זַיינֶען פְּרָאפֶּעסָארֶען
פוּן אוּנזֶער יוּדִישֶׁען זְשַׁארְגָאן .
מְחַבְּרִים גְרויסֶע אוּנ אויטָארֶען
פוּן וַואנְצֶענְפִּיעסֶען . אַךְ . פַּארְדָאן !

9.

גֶעשְׁטָארְבֶּען דָאס טֶעאַטֶער . יוּדֶען !
הַייבְּט אויף דָאס קוֹלֶבֶער מִיט גֶעוויין
אוּנ זָאגְט : אָ . רוּהֶע דִיךְ . אִין פְרֵיידֶען .
אִין אֵייבִּיגְקַייט . אָמֵן . אָמֵן !

אַ בְּרָכָה מַאכֶען שֶׁהֶחֱיָנוּ.

1.

וואו נֶעהְם אִיךְ. זָאגְט. אַזוֹי אַ לַייטָעל
וָואס זָאל זַיין פוּן עֲבֵרוֹת רַיין?
זָאל נִיט נָאר דֵיינְקֶעו פוּן זַיין בַּייטָעל,
נָאר הַאנְדְהָלֶען כָּשֵׁר. עֶהְרְלִיךְ. שֵׁיין?
וָואס זָאל אוֹיךְ קֵיינָעם נִיט בֶּעטְרִינֶען.
נִיט שְׁוִינְדְלָען וִויא אַ שַׁאכֶערֶער. —
אִיהְר קֶענְט אַזוֹי אַ מֶענְשָׁען קְרִינָען?
נוּ. בָּעט אִיךְ אַייךְ נִיט אִיהְם אַהֶער.
אִיךְ זָאל אוֹיף אִיהְם מִיט גְרוֹיס כַּוָּנָה
אַ בְּרָכָה מַאכָען. שֶׁהֶחֱיָנוּ.

2.

וֶוער קֶען גֶעפִּינֶען אַ קַאסִירֶער.
וָואס גַנְבָעט נִיט קַיין קַאפִּיטַאל?
אַ בַּאנְק דִירֶעקְטָאר אַ בּוּכְפִירֶער.
וָואס טְרַיְיעֶן. וָואס אוֹיף זֵייא אִיז חַל?
וָואס עֶהְרְלִיךְ טְרַייא דֶעם עֵסֶק דִינֶען.
פוּן אֵיינָענוּטְץ נִיט טְרַאכְטֶען מֶעהְר. —
אַזֶעלְכָע קֶענְט אִיהְר וֶוער גֶעפִינָען?
נוּ. אַדְרַבָּה. גִיט אַהֶער.
אִיךְ זָאל אוֹיף זֵייא מִיט גְרוֹיס כּוֹנֵה.

אַ בְּרָכָה מַאכֶען שֶׁהֶחֱיָנוּ ׳

3.

װֶער קָען אַזוֹי אַ שַׁדְכָן קְרִיגֶען ׳
עֶר זָאל נִיט זַיין קַיין גְרוֹיסֶער פְּלִיט ?
עֶר זָאל נִיט אָנְזָאגֶען קַיין לִיגֶען
אוֹיף יֶעדֶען טְרִיט אוּנ יֶעדֶען שְׁרִיט ?
זָאל נִיט אַזוֹי אַ טֶבַע הָאבֶּען
צוּ לִיבּ זַיין גוּטְן אוּנ זַיין בֶּענֶעדֶר
פִּיל יוּנְגֶע מֶענְשֶׁען צוּ בַּאגְרָאבֶּען ׳ —
אִיךְ בֶּעט אַייךְ ׳ גִיט אִיהְם מִיר אַהֶער ׳
אִיךְ זָאל אוֹיף אִיהְם מִיט גְרוֹיס כַּוָנָה ׳
אַ בְּרָכָה מַאכֶען ׳ שֶׁהֶחֱיָנוּ ׳

4.

אָ. גִיט אַהֶערְצוּ דֶעם טְשִׁינָאוְונִיק ׳
דֶעם אַדְוָואקַאט ׳ חַאדַאטֵייא ׳
וָואס דֶער גֶערֶעכְטֶער אוּנ וִוינָאוְנִיק
זָאל נִיט בַּייא זֵייא זַיין אֵיינֶערְלֵייא
פוּן זֵייא דֶעם קָאפּ אַרָאפּ צוּ רַייסֶען
אוּנ צַאפֶּען גֶעלְד וָואס מֶעהְר ׳ וָואס מֶעהְר ׳ —
אַזֶעלְכֶע קֶענְט אִיהְר מִיר בֶּעוַוייזֶען ? —
ט. חְלֶעבְּעֶן ׳ גִיט זֵייא מִיר אַהֶער ׳
אִיךְ זָאל אוֹיף זֵייא מִיט גְרוֹיס כַּוָנָה ׳
אַ בְּרָכָה מַאכֶען ׳ שֶׁהֶחֱיָנוּ ׳

5.

גֶעפִינְט מִיר חָאטְש אַ דָאקְטָאר אֵיינֶעם.
וָואס זָאל נִיט לִיבּ הָאבֶּען קֵיין גֶעלְד?
וָואס מִיט גֶעווִיסֶען זָאל נִיט קֵיינֶעם
אַוֶועק שִׁיקֶען אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט?
עֶר זָאל דִיא קְרַאנְקְהֵייט גוּט בַּאקְלֶערֶען
אוּנ זִיא בֶּעהַאנְדְלֶען. וִויא'ס גֶעהֶער? —
וֶועט אִיהְר פוּן אַזוֹי אַ דָאקְטָאר הֶערֶען.
בֶּעט אִיךְ אַייךְ. גִיט אִיהְם מִיר אַהֶער.
אִיךְ זָאל אוֹיף אִיהְם מִיט גְרוֹיס כַּוָנָה
אַ בְּרָכָה מַאכֶען: שֶׁהֶחֱיָנוּ.

6.

וואו שְׁטֶעקְט דֶער סוֹחֵר. קֶענְט אִיהְר זָאגֶען?
וַוייזְט אָן. אִין וֶועלְכֶען מַאגַאזִין.
וָאס זָאל נִיט גֶעבֶּען שְׁלֶעכְטֶע וָואגֶען.
נִיט מֶעסְטֶען פַאלְשׁ אוֹיף זַיין אַרְשִׁין?
עֶר זָאל נִיט נֶעהְמֶען דָאפֶּעלְט פְּרַייזֶען.
נִיט שְׁנַיידֶען בַּייטְלֶען. וִויא מִיט אַ שֶׁער. —
אִיהְר קֶענְט אַזוֹי אַ סוֹחֵר וַוייזֶען?
נוּ: גִיט אִיהְם. בֶּעט אִיךְ אַייךְ. אַהֶער.
אִיךְ זָאל אוֹיף אִיהְם מִיט גְרוֹיס כַּוָנָה.
אַ בְּרָכָה מַאכֶען שֶׁהֶחֱיָנוּ.

7.

איך װער קען אַיין אַקְטָאר בֶּעקוּמֶען .
ער זָאל גוּט שְׁפִּילֶען . מִיט גֶעפִיהְל ?
ער זָאל נִיט מֵיינֶען . נָאר מְזוּמָן
אוּנ בְּרַאוָואס חַאפֶּען פַאר זַיין שְׁפִּיל ?
ער זָאל נִיט שְׁפִּילֶען מִיט פִיל גְרַייזֶען
אוּנ אִין דֶער עִבְרִי נִיט זַיין שְׁוָוער ?
אִיהְר קֶענְט אַזֶעלְכֶען מִיר בֶּעוַוייזֶען ?
נוּ . בֶּעט אִיךְ אַייךְ . גִיט אִיהְם אַהֶער .
אִיךְ זָאל אוֹיף אִיהְם . מִיט גְרוֹיס כַּוָנָה .
אַ בְּרָכָה מַאכֶען . שֶׁהֶחֱיָנוּ .

הֶבֶל הֲבָלִים .

1.

אִיךְ קֶען נִיט פַארְנֶעהְמֶען .
וָואס מֶענְשֶׁען זִיךְ קְלֶעמֶען .
זִיךְ מוּטְשֶׁען : זִיךְ מִיהֶען
אוּנ לוֹיפֶען אוּנ פְלִיהֶען .
פַארְקוֹיפֶען אוּנ קוֹיפֶען
אוּנ בּוֹיעֶן זִיךְ הוֹיפֶען .
זִיךְ שְׁלָאגֶען . זִיךְ שִׁיסֶען
פאר זֵייעֶר בְּרוֹיטְקִיסֶען !

וָואס פְלִיהְט אִיהְר ? וָואס וִוילְט אִיהְר ?
דֶעם קָאפּ זִיךְ · וָואס דִילְט אִיהְר ?
אַל דִינְג אִיז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים.

2.

אָט יֶענֶער וִויל רַייךְ זַיין.
מִיט גְבִירִים צוּ גְלַייךְ זַיין.
וִויל כָּבוֹד בֶּעקוּמֶען
פַאר גֶעלְד. פַאר מְזוּמָן;
אַרוּם לוֹיפְט פַארמַרָאנְגֶען.
זִיךְ נָאר צוּ דֶערשְׁלָאנְגֶען
צוּ זַיין שְׁטַארְק בַּאנֶעהְרֶען.
אַיין עוֹשֶׁר צוּ וֶוערֶען.
דוּא שׁוֹטֶה. וָואס וִוילְסְט דוּא ?
דֶעם קָאפּ דִיר. וָואס דִילְסְט דוּא ?
אַלְדִינְג אִיז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים.

3.

אָט דֶער וִויל אַלְץ וִויסֶען
אוּנ בִּילְדוּנְג גֶענִיסֶען.
אִין יַם אַרָאפּ קְרִיכְט עֶר.
אִין דְרֶערְד גְרָאבְּט עֶר. זִיכְט עֶר.
עֶר קוּקְט אוֹיף דִיא שְׁטֶערֶען

אַ הָכָם צו װערען;
ער בְּרעכְט זיך דעם שַׁארְבֶּן
אונ װעט אַ נַאר שְׁטַארְבֶּען.
רוּא. פָּרוּין. װאָס װִילְסְט דוּא?
דָעם קָאפּ דִיר װָאס דִירְסְט דוּא
אַהְדִינְג איז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים!

4.

מֵען לויפְט אויף מִלְחָמָה
מִיט כַּעַס. מִיט נְקָמָה.
פַּארְבְּרֵיינְקְט קַאפִּיטַארען.
פִיל מֶענְשֶׁען אויסְפַּארֶען.
פַּארְנִיכְטֶען פִיל זַאכֶען.
פִיל שְׁטֶעט חָרוּב מַאכֶען.
זִיך שִׁיסֶען. שְׁלָאגֶען
פַּאר עֶרְדְמִיסְט אַ װָאגֶען.
װָאס לויפְט אִיהר? װָאס װִילְט אִיהר?
דֶעם קָאפּ זִיך װָאס דִילְט אִיהר?
אַהְדִינְג איז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים.

5.

אָט דֶער לֶיעבְּט אַ מֵיידָעל
גַאנְץ פְּרֵיינְדְלִיך. גַאנְץ אֵיידָעל;

עֶר װֶערְט נִיט אָבְּהֶענְדִיג .
זִיךְ שְׁפִּילְט מִיט אִיהְר שְׁטֶענְדִיג ;
שְׁלָאגְט אָבּ אִיהֲרֶע שְׁוֶועלֶען
אוּנ פְלִיהְט אוֹיף דִיעָלֶען
מִיט פַּייֶער . מִיט הִיטְצֶען
זַיין לִיעֶבֶּע צוּ שִׁיטְצֶען . —
דוּא . שֶׁקֶץ . וָואס וִוילְסְט דוּא ?
דֶעם קָאפּ דִיר וָואס דִילְסְט דוּא ?
אַלְדִינְג אִיז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים .

6.

עֶס לוֹיפְט אִין טְהֶעאַטֶער
אַ הוּנְגֶרֶער אַ זַאטֶער .
אַ דִינְסְט מוֹיד אַ שְׁוַואטְשֶׁקֶע .
אַ קֶעכִין . אַ פְּרַאטְשֶׁקֶע :
אַ שׁוּסְטֶער . אַ בְּלֶעכֶער .
אַ נִיכְטֶרֶער . אַ שְׁוֶועכֶער .
פִּיל דַאמֶען אוּנ הֶערְרֶען
דִיא פִּיעֶסֶעס צוּ הֶערֶען . —
וָואס לוֹיפְט אִיהְר ? וָואס וִוילְט אִיהְר ?
דֶעם קָאפּ זִיךְ וָואס דִילְט אִיהְר ?
אוֹיךְ דָאס אִיז אַ חָלוֹם
אוּנ הֶבֶל הֲבָלִים .

דָאס מַשָׂא וּמַתָּן.

(אַשׁײנֶער מַשָׂא וּמַתָּן)

1.

דָאס לֶעבֶּען פְלִיהט גִיךְ. װִיא אַ װִינְד.
זַײן גְלִיק הַײלְט יֶעדֶער אוֹים צוּ לַאטֶען.
װִיא מִיגְלַאךְ גִיכֶער אוּנ גֶעשְׁװִינְד.
נָאר דוּרְךְ אַ גוּטֶען מַשָׂא וּמַתָּן.

2.

װָען אֵײנֶער זִיךְ דֶער דִינֶען װִיל.
װִיל קְרִיגֶען גוּטֶע אַטֶעסְטַאטֶען.
מוּז זַײן נַאטְשַׁײלְנִיק שְׁמֵײכְלֶען פִיל
אוּנ גֶעבֶּען אִיהְם דָאס מַשָׂא וּמַתָּן..

3.

װֶען אֵײנֶער נֶעהְמְט אַ יוּנְגֶע פְרוֹיא.
בַּאלְד יַאװֶען זִיךְ נָאךְ קַאנְדִידַאטֶען
אוּנ דְרֵײעֶן זִיךְ גַאנְץ שְׁטַארְק. אָ. אָ. אָיוּ
אַרוּם. אַרוּם דָאס מַשָׂא וּמַתָּן...

4.

אַ גְרוֹיסֶער קוֹיפְמַאנְן. אַ בַּאנְקִיר.
עֶר גִיט אַרוֹים פִיל װֶעקְסְלֶען. טְרַאטֶעז:

ער נעהמט דאס געלד און גיט פאפיר. —
דאס איז א שפעלער משא ומתן!

5.

א רעסטאראטאר האט א מאל
געגעבען דיר א גוטען בראטען.
כדי ער שפעטער קריגען זאל
געצאהלטם פאר שלעכטע משא ומתן.

6.

א פאעט געשריבען האט
א שיר א שיינעם און א גלאטען.
צו וואס. מיינט איהר. איז דאס. א. גאט!
נאר צו בעקומען משא ומתן

7.

גישט דא קיין ניסים אויף דער וועלט.
קיין זאך קען קיינעם ניט פארשאטען;
דיא גאנצע וועלט ליעבט געלד און געלד
און האפט זיך רק צום משא ומתן.

——(:::)——

אִין אַלְץ אִיז שׁוּלְדִיג נָאר דֶער יוּד.

1.

דָאס הֶערְץ. דָאס הֶערְץ וֶוערְט מִיר צוּ שְׁפְּרוּנְגֶען
וֶוען אִיךְ הֶערצוּ דִיא פְּלוֹידֶערַייא.
וָואס אוּנְז פַארְשְׁוֶועכֶען בַּייזֶע צוּנְגֶען.
נָאר אָהְן שׁוּם בּוּשָׁה אוּנ אָהְן שַׁייא!
אִין אַלְץ בֶּעשׁוּלְדִיגְט מֶען נָאר דֶעם יוּדֶען
וָואס קֵיינֶער אִיז אִין דֶעם נִיט רֵיין.
אִין אַלֶע פַייֶערֶן. פְּלַאמֶען. זִידֶען:
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דָער יוּד אַלֵיין.

2.

אִין יֶעדֶעם פָּאלְק וֶועט אִיהְר גֶעפִינֶען
בֶּעטְרִיגֶער אוּנ שַׁאהְרַייֶעס פִיל.
וָואס לוּפְטִיג זַייעֶר בְּרוֹיט פַארְדִינֶען
אוּנ טְהוּן עֲבֵרוֹת אִין דֶער שְׁטִיל.
קְנַאפּ גְזֵלָה. גְנֵבָה אוּנ פְּרָאצֶענְטֶע
אִיז דָארְטֶען. וואוּ קַיין יוּד טָאר זַיין?
דָאךְ זָאגֶען אַלֶע. וַויא פַארבְּלֶענְטֶע.
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דָער יוּד אַלֵיין.

3.

טְשִׁי נָאר דִיא יוּדֶען זִיךְ עֶרְלוֹיבֶּען

צוּ עֶקְסְפְּלָאטִירֶען אִין קַאבַּאק?
דָאס טְהוּן אוֹיךְ לַייט פוּן אַנְדֶערֶן גְלוֹיבֶּען.
דֶער דַייטְשׁ. דֶער רוּסֶע. דֶער פָּאלְיַאק.
זַייא גִיבֶּען דֶען נִיט פַּארְשֶׁע וָואגֶען
אוּנ מֶעסְטֶען מָאסֶען זַייֶער קְלַיין.
פַאר וָואס זְשֶׁע זָאלְט אִיהְר שְׁטֶענְדִיג זָאגֶען
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דֶער יוּד אַלַיין?

4.

וָואס הָאט אִיהְר גֶעבַּאךְ צוּ דֶעם יוּדֶען.
וָואס אִיהְר בֶּעטְרַאכְט אִיהְם וִויא אַ טְהִיר?
מִיט אִיהְם אִיז קַיינֶער נִיט צוּ פְרִידֶען
פֶערְפָאלְגְט. פֶערְהַאסְט אִיהְם אָהְן אַ שִׁיעוּר?
אִיז עֶר דֶען נִיט אַ מֶענְשׁ וִויא אַלֶע
אִין נָאטֶעם בִּילְד גֶעשַׁאפֶען שַׁיין?
וָואס אִיהְר רַק זָאגְט אָהְן שַׁאֲלָה וּמַעֲלָה.
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דֶער יוּד אַלַיין?

5.

הָאט דֶען דֶער יוּד נִיט קַיין נְשָׁמָה
מִיט אַלֶע מֶענְשֶׁענְקִינְדֶער גְלַייךְ
הָאט אִיהְם דֶען גָאט נִיט פוּן אֲדָמָה
בֶּעשַׁאפֶען אַקוּרַאט וִויא אַייךְ?
פַאר וָואס זְשֶׁע זָאלְט אִיהְר אָהְן רַחֲמָנוּת

מִיט אַיְיזֶער בְּרוּדֶער זִיךְ בֶּעגֶיין
אוּנ צוּ זֶעצֶען דֶערצוּ הַסְכָּמוֹת
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דֶער יוּד אַלֵיין

6.

הָאט עֶר דֶען נִיט קַיין בְּלוּט. קַיין גְלִידֶער.
קַיין פִּיס. קַיין הֶענְד. קַיין אוֹיגֶען צְוֵייא?
אִיז עֶר דֶען נִיט אַ מֶענְשֶׁענבְּרִידֶער.
נִיט גְלוֹיבְּט אִין גָאט וְויא אַלֶע זֵייא?
פַאר וָואס זְשֶׁע קֶענְט אִיהְר אִיהְם נִיט לַיידֶען.
בֶּעהַאנְדֶעלְט אִיהְם אַזוֹי גֶעמֵיין
אוּנ הֶערְט נִיט אוֹיף מִיט כַּעס צוּ רֵיידֶען.
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דֶער יוּד אַלֵיין?

7.

הָאט עֶר דֶען נִיט קַיין קָאפּ. קַיין שֵׂכֶל.
אוּנ קַיין פַארְשְׁטַאנְד' קַיין מֶענְשֶׁען זִינֶען?
הָאט עֶר דֶען נִיט קַיין מַארְךְ אִין מֹחַ.
וְויא אַלֶע לַייט אוּנְטֶער דֶער זִין?
פַאר וָואס זְשֶׁע קוּמְט אִיהְם צוּ פֶערְאַכְטֶען
אוּנ זָאגֶען. קְרֵיצֶענְד מִיט דִיא צֵיין:
אִין דֶעם אִיז גָאר נִיט. וָואס צוּ טְרַאכְטֶען.
אַז שׁוּלְדִיג אִיז דֶער יוּד אַלֵיין.

8.

איך קען דאס ווירקליך ניט בעגרייפען ·
פאר וואס דער יוד נאר איז פערהאסט ·
וואס אלע זייערע צינגלאך שלייפען
צו מאכען איהם צו שפאט · צו לאסט
ניט אין געוויסען · ניט אין הערצען
האב איך אזעלכעס געפונען שטיין
דאך איז איין קול מיט בלוטיג שמערצען ·
אז שולדיג איז דער יוד אליין !

אבשידס ליעד · *)

1.

וואו דוא ביסט · דארט פליהט מיין געדאנקע ·
אהינצו שטרעבט מיין גאנצע זינן
און שוועבען וויל מיין הערץ דאס קראנקע
אהין · וואו דוא ביסט · אהין · אהין !

2.

עס קומט די צייט · מיר מוזען שיידען ·
פילייכט אויף אייביג · וויא געשעהן !

*) נאך דעם רוסישען ·

וִויא ָקען אִיךְ מְרֶערֶען דֶענְן פֶּערְטַיידֶען ·
גָאט וֵויים. אוֹיבּ מִיר זִיךְ וֶועלֶען זֶעהְן

3.

וֶוענְן מִיר דָאס שִׁיקְזַאל וֶועט בֶּעשְׁטִימֶען ·
אִיךְ זָאל אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט אָבְּגֵיין ·
זָא זָאלְסְט דוּא אוֹיף מַיין .קֶבֶר קוּמֶען ·
דַיין הֶערְץ אוֹים גִיסֶען מִיט גֶעוֵויין ·

4.

דַיין טְרֶער וֶועט אוֹיף מַיין .קֶבֶר .קאפֶּען·
פוּן וָואס אַ בְּלוּם וֶועט דָארְט אַרוֹיס.
וֶועל אִיךְ מִיךְ צוּם גֶעבֶּעט אוֹיפְחַאפֶּען ·
דַיין גְלִיק זָאל וַואקְסֶען הוֹיךְ אוּנ גְרוֹיס ·

5.

נָאר וֶוענְן דֶעם שֶׁעפֶּער וֶועט גֶעפֶעלֶען·
מִיר זָאלֶען וִוידֶער זַיין פַּארְאֵיינְט.
וֶועל אִיךְ אָן אַלְץ פַארְגֶעסֶען וֶועלֶען
אוּנ לֶעבֶּען נָאר מִיט דִיר. מַיין פְרַיינְד ·

---:---

דָאס פָּאגְרָאם.

1.

וָואס אִיז דָאס דָארְט פַאר אַ גֶערוּדֶער?
וָואס לויפְט יִשְׂרָאלִיק אַזוֹי גִיךְ?
וָואס הָאט מִיט אִיהְם גֶעטְרָאפֶען וַוידֶער.
וָואס עֶר אַרוּם לויפְט וְויא אַ רִיךְ?

2.

טְשִׁי לויפְט עֶר גֶעבַּאךְ פוּן אַ שְׂרֵפָה:
וָואס הָאט בַּייא אִיהְם אִין הויז פַּאסִירְט?
אָדֶער דֶער שְׁרֶעק פַאר אַ מַגֵּפָה
הָאט אִיהְם דָעם גַאנְצֶען קָאפּ צוּ רִידְרְט?

3.

פִּילַייכְט פוּן זַיין פַּאמִילְיֶעגְלִידֶער
אִיז וֶוער גֶעשְׁטָארְבֶּען אָהְן דֶער צַייט
זַיין פָאטֶער. מוּטֶער. שְׁוֶועסְטֶער. בְּרִידֶער.
וָואס עֶר דִיא הֶענְד בְּרֶעכְט. וֵויינְט אוּנ שְׂרַייט.

4.

אוּנ אֶפְשַׁר זַיינֶען אָנְגֶעפַאלֶען
גַזְלָנִים אויף זַיין רוּהִיג הויז
אוּנ לָאז עֶנְד זַיינֶע קַאפִּיטָאלֶען.

איז ער מיט לעבען קיים אַרוים ?

5.

אָדער איז דאס אַ נייע גזרה.
אַ נייע צרה אויף איהם נאר.
וואס ער פאר צער. פאר שרעק. פאר מורא.
זיך אוים רייסט פון קאפּ דאס האר ?

6.

אַך. ברידערלאַך. איהר האט געטראָפען.
מען רויבט. מען גזלט. נאר אַ שרעק !
מיט לעבען בין איך קיים אַנטלאָפען.
צו מיינע צרות איז קיין עק !

7.

גזלנים. מערדער. אונטערצינדער.
קאמאנדעס באסע. שטאַרק פאַרשוועכט.
פאַדראָנשטשיקעס מיט ווייבער. קינדער.
דאס דער. דאס יענער שויבען ברעכט !

8.

דיא איבערבעטען און דיא קיסען.
דאס מעבעל. אַל מיין האב און גוטס.
דאס האבען זייא צו שטערט צוריסען.

גָאר אָהְן שׁוּם פְּעוּלָה. אָהְן שׁוּם נוּץ!

9.

דָאס מֶעבֶּעל פְּלִיהְט. אַזוֹי וִויא שְׁפֶּענְדְלַאךְ.
דִיא פֶּעדֶערֶען—אַזוֹי וִויא שְׁנֵייא.
דִיא סְפָרִים. כֵּלִים. טֶעפּ. אוּנ פֶּענְדְלַאךְ
צוּהַאקְט. צוּבְּרָאכֶען. הַייא. אָ. וֵוייא!

10.

צוּרִיסֶען הִיטְלֶען. רֶעק אוּנ קְלֵיידְלַאךְ.
גֶעלָאזְט מִיךְ. וִויא אִיךְ שְׁטֵייא אוּנ גֵייא;
גִיט אַבְּטֶענְד טְרֶערֶען אוּנ גֶעשְׁרֵייא!

11.

וָואס אִיךְ מִיט שְׁוֵוייס הָאבּ אָנְגֶעקְלִיבֶּען
פוּן פִילֶע יָאהְרֶען. וֵוייא צוּ מִיר!
אִיז דֶער פוּן בַּייא מִיר גָאר נִישְׁט גֶעבְּלִיבֶּען.
חָאטְשׁ גֵייא אִיצְט בֶּעטְלֶען בַּייא דֶער טְהִיר.

12.

מַיין גוּטְס. מַיין סְחוֹרָה. מַיין פַּארְמֶעגֶען
הָאט מֶען צוּפְלִינְדֶערְט בִּיז צוּם עֶנְד
אוּנ פוּן מַיין הוֹיז אִיז נָאר גֶעלֶעגֶען
אַ הוֹיפֶען אַש פוּן פְלַאם פַארְבְּרֶענְט!

13.

אַךְ. גָאט! וָוען וָועט אַיין עֶנְדֶע נֶעהְמֶען
צוּ אוּנְזֶער פְּלָאג אוּנ צַעַר אוּנ פַּיין?!
וֶוען וֶועט דֶער שׂוֹנֵא שׂוֹין זִיךְ שֶׁעמֶען
צוּ אוּנְז אַזוֹי גְרוֹיתַאם צוּ זַיין?

14.

גֶענוּג שׂוֹין. פָּאטֶער. אוּנְז צוּ שְׁטְרָאפֶען!
טְרָאג אָפּ פוּן אוּנְז דַיין שְׁוֶוערֶע הַאנְד!
צוּ דִיר אַלֵיין אִיז אוּנְזֶער הָאפֶען:
שֵׁיינְק רוּהֶע. פְרַיידֶען אוּנְזֶער לַאנְד!

—:o:—

…сей Гиршовичъ Шапиро.

דֶער זַאק.

(קְרִילָאוו)

1.

אִין פָארְהוֹיז. עֶרְגֶעץ. אָן אַ קַאנְט.
אוֹיף דְרֶערְד. אִין ווִינְקֶעל. בַּייא דֶער וַואנְד.
אִיז זִיךְ אַ פּוּסְטֶער זַאק גֶעלֶעגֶען.
דִיא נִידֶערִיגְסְטֶע דִינֶער פְלֶעגֶען
דֶעם זַאק דֶערְצוּ גַאנְץ אָפְט בֶּענוּצֶען:
דִיא שִׁיךְ בַּייא זַייא אַרוּם צוּ פּוּצֶען;
מִיט אֵיין מָאל. אִין אַ קוּרְצֶע צַייט.

װערט אונזער זאק אַ גרױסער לײט:
מיט סכין רענדלאַך אָנגעפּאַקט.
אין אַײזענקאַסטען פעסט פאַרהאַקט;
דער בעל־הבית נאר. גאַנץ אַלײן.
נעהמט שױן אַרום דעם זעקעל גײן
און האַט איהם נאָך אַזױ געהיט.
אַז בשום אופן האַט ער ניט
אַ פליג אױף איהם אַרױף געלאָזען
און ניט אַ צוגװינד זאָל איהם בלאָזען
און אױסער דעם װערט אונזער שמאַטע
מיט אַלעמען נאָר פּאַני בראַטע!
קומט נאָר אַ גאַסט אין שטוב צו גײן.
רעט ער פון זעקעל װאונדער שײן
און װען דער זאַק איז אָבגעדעקט
איז טױזענד אױגען אױף איהם געשטרעקט.
װער זיצען װערט בײא איהם געבעטען.
דער נעהם לאַסצען. נעהמט איהם גלעטען.
װיא נאָר דער זאַק האַט דאָ בעטראַכט
דעם װעזען. װאָס איהם װערט געמאַכט.
איז ער געװאָרען בײא זיך גרױס.
געלערענט. קלוג. דיא װעלט נאָר אױס.
און האַט גענומען שטותן רײדען.
אין אַלץ זיך מישען. אַלץ בעשײדען:
„אָט דאָס איז. זאָגט ער. נאָר ניט גוט.

און יֶענֶער איז אַ גְרויסֶער פְּלוּט.
פון דֶעם וָועט נִיט קֵיין תַּכְלִית וֶוערֶען.
און אַלֶע שְׁטוּיסֶען זִיךְ און הָערֶען.
דָאס מויל גֶעעֶפֶענְט זֵייעֶר וַוייט.
וָואס אונזֶער זַאק הָאט אָנְגֶעבְּרֵייט.
חָאטְשׁ עֶר הָאט נַארֶעשְׁקֵייט גֶעטֶעכֶערְט.
וָואס הָאט דִיא אוֹיעֶרְן גֶעלֶעכֶערְט!
נָאר בַּייא דִיא מֶענְשֶׁען. צוּם גְרוֹיס צָארֶן.
אִיז דָאס דֶער שְׁרֶעקְלִיכְסְטֶער חִסָרוֹן.
אַז וָואס מִיט רֶעגְדְלַאךְ רֶעט אַ זַאק.
אִיז זֵייעֶר גוּט און נַאנְץ גֶעשְׁמַאק!
נָאר לַאנְג נָאךְ אִיז דֶער זַאק גֶעוָוען
צוּם גְרוֹיסֶען חָכָם אָנְגֶעזֶעהֶן?
און לַאנְג נָאךְ הָאט מֶען אִיהְם גֶעאַכְט
אִין כָּבוֹד פִיל פַּאר אִיהְם גֶעמַאכְט?
וִויא בַּאלְד מֶען הָאט אַרוֹיס גֶעוּנַיֶּען
פוּן אִיהְם דָאס בִּיסֶעלֶע מְזוּמֶען
הָאט קֵיינֶער נִיט גֶעוָואלְט אִיהְם וִויסֶען
און אוֹיף דֶעם פְלֶעק אַרוֹיס גֶעשְׁמִיסֶען
אַהֵין. צוּם פְּרִיהֶערְדִיגֶען אָרְט
און וֶוער רֶעט אִיצְט פוּן אִיהְם אַ וָוארְט?

2.

בֶּערֵייטֶען וִוילְט זִיךְ מִיר נִיט קֵיינֶעם

מִיט פְּרִיהֶערְדִיגֶען מָשָׁל מַיינֶעם;
נָאר וְויפִיל פָּארְט אַזֶעלְכָע שְׁרֶעק.
אַזֶעלְכֶע גְרָאבֶּע. פּוּסְטֶע זֶעק
אִיז אוֹיךְ דֶער וָועלְט אִיצְט צוּ גֶעפִינֶען.
וָואס פְלֶעגֶען פַאר מְשָׁרְתִים דִינֶען?
קַבְּצָנִים גְרוֹיסֶע אוּנ הוּלְטַאיֶעם.
וָואס אִיז גֶעוֶוען בַּייא זֵייא אַ נַייֶעם
צוּ זֶעהְן אַ קֶערְבֶּעל אִין דִיא אוֹיגֶען.
זִיךְ פַאר אַ שַׂא צוּ דְרֶערְד גֶעבּוֹיגֶען
אוּנ אִיצְט. דוּרְךְ מַעְשִׂים נִיט קַיין רֵיינֶע.
גֶעוָוארֶען זַיינֶען גְבִירִים שֵׁיינֶע
אוּנ גְרַאפֶּען. פִירְסְטֶען זַיינֶען הַיינְט
מִיט זֵייא דִיא בֶּעסְטֶע גוּטֶע פְרַיינְד.
אוּנ בַּייא דִיזֶעלְבֶּע שֵׁיינֶע לַייט.
דָארְט וואוּ זֵייא הָאבֶּען זִיךְ גֶעשַׂייט
אִין הוֹיז צוּ זֶעצֶען אָן אַ זַייט.
אִין אֵיינֶעם וֶוערְט גֶעשְׁפִּילְט. גֶעלַאכְט —
אִיהְר זֶעהְט שׁוֹין. וָואס אַ קֶערְבֶּעל מַאכְט?
נָאר זַייט נִיט. פְרַיינְד. אַזוֹי פַאר רִיסֶען.
אִיהְר ווילְט דֶעם רֶעכְטֶען אֶמֶת וִויסֶען?
גָאט זָאל אַייךְ הֶעלְפֶען אוּנ בֶּעשֶׁערֶען.
אִיהְר זָאלְט נִיט קַיין מָאל אָרֶעם וֶוערֶען.
וֶוען נִיט. בֶּעקוּמְט אִיהְר אוֹיךְ דֶעם פְּסַק
פוּן אוּנזֶער פּוּסְטֶען. גְרָאבֶּען זַאק.

דער גְבִיר אוּן דֶער שוּסְטֶער.

(קְרִילָאוו)

אַ גְרויסֶער גְבִיר. נִיט אָבְצוּשַׁאצֶען.
אִיז זִיךְ גֶעזֶעסֶען אִין פַּאלַאצֶען.
הָאט גוּט גֶעטְרוּנְקֶען. גוּט גֶעגֶעסֶען.
אִין רַייכְקַייט בִּיזֶעל הַאלְדְז גֶעזֶעסֶען.
הָאט בַּארָען אַלֶע מָאל גֶעגֶעבֶען.
גֶעזוּכְט נָאר שְׁטֶענְדִיג גוּט צוּ לֶעבֶען;
אִיז וֶוער צוּ אִיהְם אִין שְׁטוּב אַרַיין.
בַּאלְד טָארְטֶען. אַיינְגֶעמַאכְטְס אוּן וַויין.
וָואס דוּא הָאסְט נָאר פוּן אִיהְם פַארְלַאנְגְט.
בַּאלְד מִיט דֶער פוּלֶער הַאנְד דֶערלַאנְגְט;
בְּקִיצוּר שְׁטֶענְדִיג שִׂמְחוֹת. פְרֵיידֶען.
אַזוֹי וִויא אוֹיבֶען. אִין גַן עֵדֶן.
נָאר אַיין זַאךְ הָאט גֶעמַאכְט דֶעם שְׂרָרָה
אַ גְרויסֶע דַאֲגָה אוּן אַ צָרָה.
וָואס עֶר הָאט שְׁטֶענְדִיג. נַאכְט פַאר נַאכְט
קַיין אוֹיג נִיט קַיין מָאל צוּ גֶעמַאכְט.
מִשְּׁי הָאט עֶר זִיךְ רַק פָארְגֶעשְׁטֶעלְט
דֶעם גֵיהֶנֹּם אָדֶער יֶענֶע וֶועלְט.
אוּן אֶפְשָׁר. פְלֶעגְט עֶר מוֹרָא הָאבֶען.
עֶר זָאל זַיין אַייגֶענֶם נִיט בֶּעגְרָאבֶען;
נָאר וָואס עֶס וויל זִיךְ פַאר אַ שְׁטְרָאף.

עֶס גֶעהֶמְט אִיהְם נִיט קַיין רוּה אוּנ שְׁלָאף.
אַ מָאל אַפִּילוּ וָואלְט עֶר שְׁלָאפֶען.
הָאט אִיהְם אַ נַייֶער שְׁלַאק גֶעטְרָאפֶּען;
גָאט הָאט אִיהְם צוּגֶעשִׁיקְט אַ שָׁכֵן.
דָא אוּנְטֶער אִיהְם. פוּן צְוַוייא. דְרַייא וָואכֶען.
הָאט אִין אַ דִירָה אַ גַאנְץ קְלֵיינֶער
גֶעוואוֹינְט אַ שׁוּסְטֶער אַ גֶעמֵיינֶער
פוּן דִיא קַבְּצָנִים. אָרֶעמֶע לַייט.
נָאר פְרֵיילַאךְ. לוּסְטִיג אַלֶע צַייט.
פוּן קַיין שׁוּם דַאֲגָה נִיט גֶעטְרַאכְט
אוּנ פוּן גַאנְץ פְרִיה בִּיז שְׁפֶּעט בַּייא נַאכְט.
דִיא בֶּעסְטֶע צַייט פוּן זִיסֶען שְׁלָאף.
גֶעזוּנְגֶען שְׁטֶענְדִיג אָהְן אַ סוֹף
אוּנ הָאט דֶערמִיט. דִיא גַאנְצֶע נַאכְט.
דֶעם גְבִיר פוּן שְׁלָאף אַרוֹיס גֶעבְּרַאכְט.
וָואס מַאכְט דֶער גְבִיר דָא מִיט זַיין שָׁכֵן.
זַיין זִינְגֶען זָאל זַיין אוּנְטֶערבְּרָאכֶען?
אִיהְם הַייסֶען — הָאט עֶר נִיט קַיין פְרַאוו.
אִיהְם בֶּעטֶען — קֶען עֶר זָאגֶען לַאוו;
צוּם סוֹף הָאט זִיךְ דֶער גְבִיר בֶּעדַאכְט:
דֶער שׁוּסְטֶער קוּמְט. „וָואס מַאכְסְט דוּא פָארְט?"
„אַ דַאנְק אַייךְ. גְבִיר. פַאר אַ גוּט וָוארְט."
„נוּ. זֶעץ דִיךְ. בְּרוּדֶער. בָּרוּךְ הַבָּא:
הָאסְט אַרְבַּייט פִיל. אַבְרָהָם אַבָּא?"

(אַז מיר בָּעדַארְפֶען הָאבֶּען וָועמֶען ;
איז שוין בֶּעוואוּסְט אוּנְז זַיינֶע נָעמֶען).
„מְלָאכָה. דַאנְקֶען נָאך אַ פַּאק ?"
„דֶערִיבֶּער בִּיסְט דוּא פְרֵיילַאךְ רַק ?
דוּא מוּסְט זִיךְ לֶעבֶּען נָאר נִיט שְׁלֶעכְט ? "
„צוּ זִינְדִיגֶען אִיז דָאךְ נִיט רֶעכְט.
נָאר וָואס וואוּנְדֶערְט אַייךְ דֶען אַזוֹי פִיל ?
מְלָאכֶה הָאבּ אִיךְ פִיל אִיךְ וִויל
אוּנ הָאבּ אַ שֵׁיינֶע בַּעַל־הַבָּיתְטֶע.
אוּנ מִיט אַזוֹי אַ וַוייבּ. אָט הָאסְט דוּא.
וָוער וֵייס דֶען נִיט. מַיין פְרַיינְד. דֶער פוּן
אַ לֶעבֶּען וִויא אוּנְטֶער דֶער זוּן ! ?
„אוּנ הָאסְט דוּא אָנְגֶעקְלִיבֶּען גֶעלְד ?
„נֵיין. דָאס אֲפִילוּ עֶפְּטֶער פֶּעלְט.
נָאר אִיךְ בִּין קַיין פַארְבְּרֵיינְגֶער נִיט
אוּנ לֶעבּ אַזוֹי וִויא גָאט מִיר גִיט. "
„דוּא וִוילְסְט דֶען נָאר נִיט וָוערֶען רַייךְ ?
„וָואס זָאל אִיךְ לֵייקֶענֶען פַאר אַייךְ.
חָאטְשׁ דַאנְקֶען. לוֹיבֶּען גָאט דֶערְפַאר.
נָאר וֵייסְט דֶען נִיט אַלֵיין. מַיין הַאר.
אַז כָּל זְמַן מֶענְשֶׁען לֶעבֶּען נָאר.
אִיז דֵייעֶר מִיהֶע גַאנְץ אוּנ גָאר.
וִויא צוּ בֶּעקוּמֶען מֶעהְרֶער גֶעלְד.
אַזוֹי אִיז שׁוֹין אוֹיף אוּנְזֶער וָועלְט.

אָט דיר אַלֵיין. מַיין לִיבֶּער גְבִיר.
אִיז אוֹיךְ צוּ וֶויינִיג. דוּכְט זִיךְ מִיר.
דֶערִיבֶּער וָואלְט אוֹיךְ נִיט גֶעשַׁאט.
אַז אִיךְ וָואלְט עֶפֶּעס מֶעהר גֶעהַאט.
„דוּא רֶעטְסְט. מַיין פְרַיינְד. גַאנְץ רֶעכְט אוּנ קְלוּג.
הָאטְשׁ גֶעלְד מַאכְט אוֹיךְ קְלָאפָּאט גֶענוּג
אוּנ אָרֶעמְקַייט אִיז נִיט חֵטְא.
וִויא אוֹיף דֶער וֶועלְט דֶער עוֹלָם רֶעט.
דָאךְ בֶּעסֶער אִיז שׁוֹין אָבְּצוּקוּמֶען.
אַז אִין קַאסָאר אִיז דָא מְזוּמָן.
אָט. נַא. דָאס זֶעקֶעלֶע מִיט קֶערְבְּלַאךְ.
אִיךְ לִיעֶב דִיךְ. פְרַיינְד. וָואס דוּא רֶעטְסְט עֶרְלַאךְ.
גָאט זָאל דִיר זַיין הַצְלָחָה שִׁיקֶען
אוּנ פוּן מַיין הַאנְד זָאלְסְט דוּא בֶּעגְלִיקֶען;
נָאר זָאלְסְט זֵייא נִיט אוֹיף גִיךְ אוֹיסְשְׁטֶעלֶען
אוּנ הַאלְט זֵייא אַיין בִּיז דִיר וֶועט פֶעלֶען.
פִינְף הוּנְדֶערְט קֶערְבְּלַאךְ אִיז דָא פְרַאהְן.
אַ גוּטֶען טָאג דִיר. לִיבֶּער מַאן!“
דֶער שׁוּסְטֶער חַאפְּט דָאס זֶעקֶעל רִיבֶּעל.
בֶּעשְׁוִוינְד אַוֶועק צוּ זִיךְ אִין שְׁטִיבֶּעל.
אוּנ נִיט גֶעלָאפֶען. נָאר גֶעפְלוֹיגֶען.
דֶעם זַאק אִין פָּארֶע גוּט פַארְצוֹיגֶען
אוּנ הָאט בַּייא נַאכְט אַ טִיפֶע גְרוּב
גִיךְ אוֹיסְגֶעגְרָאבֶּען אִין זַיין שְׁטוּב

און האט דעם זאק באגראבען זיינעם
מיט זיינע פרייליכקייט אין איינעם.
ניט נאר זיין ניגון איז אנטלאפען.
ער קען שוין אויך קיין נאכט ניט שלאפען;
אלץ האט איהם זארגען אנגעמאכט,
אויף אלעמען געהאט פארדאכט.
וויא נאר ביינאכט האט זיך א קאין
געגעבען ,,גרגעץ וואו א קראין.
האט ער געמיינט גזלנים קומען.
עס האט א שרעק איהם אנגענומען;
ער האט דעם אויער אויסגעשטעלט.
עס ווארפט איהם שטארק אין היץ. אין קעלט.
עס גיסט איהם אפ א שוויים א נאסער.
חאטש ווארף זיך באלד פון בריק אין וואסער
דער שוכטע׳ר שלאגט זיך מיט דער דעת
ער חאפט צום סוף דעם זאק מטבע
אונ לויפט אוועק צום גרויסען גביר
און זאגט איהם. שטייענדיג ביין טהיר.
,,א דאנק דיר. עושר. פאר דיין גליק!
אט איז דיין זאק. נעהם איהם צוריק.
דען ביז איך האב געהאט דעם זאק
האב איך געשלאפען גאנץ געשמאק. —
גאט זאל דיר גליק און נחת געבען.
דוא זאלסט אין רייכקייט שטענדיג לעבען:

נָאר אִיךְ. פַאר מַיינֶע רגה אוּנ זְמִירוֹת.
וויל קֵיים שׁוּם גְלִיק אוּנ קֵיין עשירות!"

ע נ ד ע

…сей Гиршовичъ
Шапиро.
215833
Liet. T…k
Knyg… Rūm…
Kn…gų
…sagykla

BKC Nac. spaud. archyvas
KC
215833
1887

р. м. Е. въ Р."